LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Queens Apskrity $8.00
KOPIJA 5c
PRICE 5c

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
110-12 Atlantic Ave.,
Richmond Hill 19, N. Y.
Tel VIrginia 9-1827-1828

No. 52 ★ ★ ★ Richmond Hill 19, N. Y., Trečiad., Kovo-March 22, 1950 ★ ★ ★ Metai XL. Dienraščio XXXII.

Kriokas

Govėda Clevelande.
Sako: Pikietuos Bažarą.
Vincės Jonuškaitės Koncertas.
Tegu Tik Jie Pagalvoja.
Rašo R. MIZARA

Taigi kryžiokai "pasirodė" ir Clevelande.

Jų govėda įsiveržė į Lietuvių Literatūros Draugijos bankietą ir ten pabėrė smetoniškos kultūros.

Matyt, rengėjai nesitikėjo, kad smetonininkai tai padarys, tad nebuvo pasiruošę juos sutikti, kaip turėjo būti sutikti.

Clevelandiečiai nusitarė eiti pas miesto majorą ir užprotestuoti, reikalaujant, kad ateityj govėdos turėtų būti suvaldytos.

Jos, be abejojimo, turės būti suvaldytos.

★

Šiuos žodžius rašant, dar nėra žinoma, kaip sunkiai kryžiokams pavyko sužeisti Antaną Bimbą.

Jis yra gydomas.

Tikėkime, kad jis buvo sužeistas tik lengvai.

Bet kryžiokai, kurie puola lietuvių pramogas, koncertus, bankietus ir kitokius parengimus, turėtų žinoti, kad jie, **vėją sėdami, audrą pjaus.**

Tai yra neišvengiamybė!

Clevelando smogikai pasielgė bjauriau nei Brooklyno, nei Čikagos.

Gal dėl to, kad Clevelande užtroško jų "tautos vadas"...

★

Vienas ablavukas radijininkas praėjusį šeštadienį ragino savo pasekėjus pikietuoti būsimąjį Laisvės bazarą, kovo 25-26 dd.

Nesinorėtų tikėti, kad atsirastu tiek kvailių, kurie jo klausytų.

Bet jeigu atsiras, nieko nepadarysi.

Tegu jie zuja gatvėse, o mes vykdysime savo pramogą Auditorijoje.

Brooklyno ir apylinkės lietuviai, be abejojimo, skaitlingai atsilankvs mūsų pramogon, nepaisydami gatvėmis šliaužiojančiu hitlerinės kultūros kavalierių.

Anksčiau ar vėliau prieis ir jie liepto galą!

★

Praėjusį sekmadienį Niūjorke įvyko dainininkės Vincės Jonuškaitės koncertas.

Savo turiniu jis buvo geras: dainininkė gražiai atliko visą eilę dainų.

Bet publikos buvo pernelyg mažai.

Ką tai parodė?

Tai parodė, jog tie, kurie puola pikietais progresyvių lietuvių pramogas, tarp kitko koncertus, patys į koncertus neina, jų nepaiso!

Atsiminkime: Vincė Jonuškaitė yra jų žmogus, ji dipukė. Bet jai paremti, jos talentu pasigrožėti tesusirinko tik saujelė klausovų, kurių tarpe dalis buvo dargi mūsiškių žmonių!

★

Neseniai į Ameriką atvykusieji dainininkai (dipukai) turėtų gerai pagalvoti ir, pagalvoję, nusitarti eiti išvien su progresyve lietuvių visuomene, dainuoti jų koncertuose.

Tik čia jie gautų nuoširdaus pritarimo.

Kol Vytautas Bacevičius ėjo su progresyve visuomene, jis turėjo net du koncertus didžiulėje Carnegie Salėje.

O kai jis "nusistatė gaires į aną pusę,"—kas išėjo? Kiekvienam aišku.

★

Kryžiokai, valdydami fondus, turėdami pinigų, gąsdinimais ir kitokiomis priemonėmis šiandien, gerai žinoma, terorizuoja kiekvieną dipuką, kuris drįsta "pažvelgti į kairę."

Bet kiekvienas padorus dipukas turėtų šitaip klausimą statyti: Argi pikietais, baubimais, govėdiškais puolimais progresyvių pramogų aš sulaikysiu tą judėjimą, kuris kovoja už darbo žmonių buitį, už šviesesnį jiems rytojų?

Jei jis ar ji rimtai tokį klausimą sau pasistatys, gerai pagalvos, tai tuojau pamatys, jog kryžiokų "strategija" veda į pelkes kiekvieną, kuris jų, kryžiokų, klauso!

Jeigu Hitleris nesulaikė pasaulio progreso lokomotyvo, tai kaip, dievulėli, sulaikys tas ar kitas kunigėlis ar furjeriškas fašistėlis!

Iš naujo ugdomas nacizmas Vakarinėj Vokietijoj po amerikonų ir anglų akim

Nacių vadas laukia Jungtinių Valstijų karo prieš Sovietus

BONN, Vokietija. — Amerikonų globojamoje vakarinės Vokietijos dalyje atvirai veikia nauja nacių partija, kuri vadinasi "Socialistinės" Valstybės Partija. Vakarinės Vokietijos seimo narys Fritz Doris yra tos partijos vadas. Jis viešose savo kalbose skelbia viltį, jog per anglų-amerikonų karą išvien su vokiečiais, girdi, galima būtų visai atkurti nacizmą Vokietijoje.

Doris plūsta velionį Jungtinių Valstijų prezidentą Rooseveltą, apšaukdamas jį "tikruoju kariniu kriminalistu."

Pasikalbėjime su korespondentais Doris sakė:

"Vienintėlis pavojus mūsų (naciškiems) planams, tai būtų susitaikymas tarp Amerikos ir Rusijos. Jeigu juodvi susitartų, tai mes (naciai) dingę, bet juk tokio susitarimo negali būti."

Generalinis hitlerininkų štabas taip pat laisvai darbuojasi Vakarinėje Vokietijoje ir duoda patarimus jos kancleriui (premjerui) Adenaueriui, kaip galima būtų atsteigti vokiečių armiją.

Naujos vokiečių armijos geidavo ir amerikiniai generolai. O Winstonas Churchillas, buvęs Anglijos premjeras, pareiškė pastaruoju laiku, kad europiniai atlanto pakto kraštai nepajėgtų atsilaikyti prieš Rusiją, jeigu nebūtų atgaivinta Vokietijos armija.

Gubičevas išvyko į Sovietų Sąjungą

NEW YORK. — Sovietinis inžinierius Valentinas Gubičevas su žmona pirmadienį išplaukė Lenkijos laivu "Batory" atgal į Sovietų Sąjungą.

Tikras "vaiskas" policijos, detektyvų ir valdininkų atlydėjo Gubičevą su surakintomis rankomis iš kalėjimo į laivą, tartum Gubičevas būtų koks pavojingiausias piktadaris.

Jis buvo nuteistas 15 metų kalėti neva už tai, kad suokalbiavęs su brooklyniete Juditha Coplonaite išgauti karinius Amerikos sekretus ir perduoti Sovietų valdžiai. Bet teisėjas tuojau suspendavo kalėjimo bausmę, jei Gubičevas apleis Jungtines Valstijas.

Jungtinės Tautos apmokėjo Gubičevui ir jo žmonai kelionės lėšas namo. Nes Gubičevas buvo Jungt. Tautų samdytas inžinierius.

Washingtono valdžia vis dar persekioja Mainierių Uniją

WASHINGTON. — Generalinis valdžios prokuroras reikalavo, kad Jungtinių Valstijų apeliacijų teismas baustų Mainierių Uniją, esą, už "teismo paniekinimą." Paniekinimas esąs tame, kad minkštosios anglies mainieriai streikavo, nepaisant apskrities teismo įsakymų - indžiokšinų dirbti.

Valdža apeliuoja prieš apskrities teisėjo Richmondo Keecho sprendimą. Keech atrado ,kad unija nekalta už streiko tęsimą, nes unijos pirmininkas John L. Lewis du kartu šaukė angliakasius darban, bet jie neklausė ir patys toliau streikavo kaip asmenys.

Valdžios prokuroras tvirtina, kad Lewis, girdi, tik "dėl svieto akių" raginęs mainierius dirbti, bet kokiais tai "slaptais ženklais" būk pataręs tęsti streiką.

Čechoslovakija teisią šnipų-teroristų šaiką

Praga. — Čechoslovakijos teismas pradėjo tardyti dar vieną šaiką šnipų, provokatorių, kenkėjų - sabotažninkų ir teroristų. Įkaltinimas sako, kad juos samdė Jungtinės Valstijos, Francija ir Vatikanas. Jie, be kitko, nužudę ir vieną valstybinį Čechoslovakijos policininką.

Amerikos atstovas peršąs Tito-Graikijos bičiulystę

Athenai, Graikija. — George Allen, Jungtinių Valstijų ambasadorius Jugoslavijai, atsilankė Graikijon. Jis tarsis su graikų karalium Paulu ir monarcho - fašistiniais politikieriais.

Eina gandai, kad Allenas tarpininkauja draugiškumo ryšiam sumegsti tarp Graikijos ir Jugoslavijos Tito valdžios.

ORAS. — Bus daugiau lietaus.

Vėliausios Žinios

BRUSSELS, Belgija. — Belgų socialistai skelbia visuotiną streiką sostinėje Brusselyje ir pietinėje Belgijoje penktadienį, kaipo protestą prieš bandymus sugražinti sostan tremtinį karalių Leopolda III.

Socialistai reikalauja įsodint sostan Leopoldo sūnų, 19 metų berniuką.

WASHINGTON. — Republikonas senatorius McCarthy nušnekėjo, kad Amerikos valstybės departmente esąs laikomas "vyriausias Sovietų agentas," kaip atsakingas valdininkas.

Tyrinėjančioji Senato komisija reikalavo paskelbti itarto valdininko vardą. Pleperis McCarthy atsisakė jį įvardinti.

WASHINGTON. — Republikonas senatorius Wherry reikalavo pavaryti Amerikos valstybės sekretorių Deaną Achesoną.

Wherry'ui atrodo, kad Achesonas dar negana smarkiai vedąs šaltąjį karą prieš Sovietų Sąjungą ir komunizmą.

SOFIJA, Bulgarija. — Bulgarų valdžia suėmė 6 jugoslavus ir 20 bulgarų. Jie kaltinami, kad suokalbiavo nuversti liaudišką bulgarų respubliką ir prijungt Bulgariją Jugoslavijai.

ŠANGHAI. — Kinijos Liaudies Respublika tam tikrais sumetimais neleido amerikiniam laivui išgabent 1,600 amerikonų, anglų ir kitataučių.

WASHINGTON. — Keliaujantis Jungtinių Valstijų ambasadorius Philip Jessup teisinosi tyrinėjančiai Senato komisijai prieš republikono senatoriaus McCarthy'o priekaištus.

McCarthy pastaruoju laiku šnekėjo, būk Jessup'as esąs "gimininga komunistiniams judėjimams," būk jis esąs "artimas neištikimiems Amerikai žmonėms."

Jessup užreiškė, kad jis niekuomet nieko bendra neturėjo su komunistais. Jis pasmerkė McCarthy už tokius palaidus išmislus.

Indo-kiniečių rūstybė privertė Jungtinių Valstijų karo laivus greitai išplaukti

SAIGON, Indo-Kina. — Du kariniai Jungtinių Valstijų laivai - naikintuvai skubotai išplaukė iš Indo-Kinos, bijodami gyventojų keršto. Jie praeitos savaitės gale atplaukė pareikšti pritarimą francūzų pastumdėlio Bao Dai valdžiai kare prieš demokratinę Vietnamo respubliką. Bet darbininkai ir studentai tuojau išsivertė į audringas protesto demonstracijas prieš amerikonus.

Žmonės stumdė Amerikos jūreivius gatvėse, taksiai atsisakė juos vežti, įvairios užeigos sulaikė bet kokius patarnavimus amerikonams; minios grąsino juos mušti.

Amerikonų oficieriai todėl jau sekmadienį uždraudė savo jūreiviams iš laivų išeiti.

Demonstrantai nešė Vietnamo respublikos vėliavas ir jos prezidento Ho Či Minho paveikslus; šaukė: "Šalin Bao Dai, francūzus ir amerikonus!"

Francūzų policija apšaudė demonstruojančius žmones ir nušovė du studentus. Buvo užmuštas ir vienas kūdikis. Sužeista apie 80 žmonių iš abiejų pusių.

Pirmadienį visų mokyklų studentai - mokiniai streikavo, protestuodami prieš policijos terorą.

Amerikinė žinių agentūra United Press dėl to sako:

— Šios riaušės parodė, jog net sostinėje Saigone komunistai yra stipresni, negu buvo manyta.

V. Andrulio Prakalbos

Vincas Andrulis, dienraščio Vilnies redaktorius, iš Chicagos, kalbės sekamuose miestuose:

Wilkes-Barre, Pa., ketvirtadienį, kovo 23 d., 7:30 v. vakare, 206 Parrish St. svetainėj.

Elizabeth, N. J., ketvirtadienį, 30 d. kovo, 7:30 v. vakare, LDP Klube, 408 Court St.

Brooklyn, N. Y., penktadienį, kovo 31 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Amerikos Piliečių Kliube, 280 Union Ave.

Vincas Andrulis sakys prakalbas apie Amerikoj didėjantį nedarbą, reakcijos siautimą, demokratines liaudies kovas ir kovą už pasaulinės taikos išlaikymą.

Visas ir visus kviečiame atsilankyti. **Rengėjai.**

Lenkijos valdžia užims didžiąsias bažnyčių žemes

VARŠAVA. Lenkijos seimas vienbalsiai nutarė perimti į valdžios nuosavybę didžiąsias bažnyčių ir vienuolynų žemes — viso 700 ketvirtainių mylių. Bažnyčioms paliekama tiktai iki 100 hektarų žemės kiekvienai. Hektaras yra beveik pustrečio akro.

Pelnais iš perimtų žemių valdžia suteiks medikalius patarnavimus kunigams, duos pensijas užsipelniusiems kunigams ir taisys bažnyčias.

Reakcininkai stengiasi greitai užgirt Mundto policinės valstybės bilių

Raudonbaubiškas Kongresmanų Komitetas darbuojasi Mundtui

WASHINGTON. — Ragangaudiškas Kongresmanų Neamerikinės Veiklos Komitetas pradėjo užgiriančiai svarstyti fašistuojantį Mundto bilių.

Tas bilius reikalauja įvesti policinę drausmę prieš politines komunistų ir šiaip progresyvių nuomones.

Neamerikinis Kongresmanų komitetas visupirm šaukia už Mundto bilių liūdyti Jungtinių Valstijų Prekybos Rūmų atstovus ir reakcinius Amerikonų Legiono komandierius.

Amerikos Darbo Federacijos ir CIO įgaliotiniai liūdys prieš Mundto bilių, kad jis grėsia sunaikinti darbo unijas, nors iš paviršiaus atrodo taikomas prieš komunistus ir kitus tariamus "raudonuosius."

Komunistų Partija taipgi skiria savo liūdytoją prieš Mundto bilių.

Progresyvių Partija prašė Yale Universiteto profesorių Thomasą I. Emersoną kalbėti Neamerikiniam Kongresmanų Komitetui prieš tą raudonbaubišką bilių.

Amerikiečių Pilietinių Laisvių Sąjunga ir Amerikiečių Demokratinio Veikimo Komitetas taip pat turės savo liūdytojus prieš Mundto bilių.

Jeigu tas bilius taptų įstatymu, tai galėtų būti naudojamas ir prieš taikos reikalautojus ir prieš lygybės šalininkus visiems, nedarant skirtumo tarp religijos tautybės ar veido spalvos.

Didysis kapitalas taiko Mundto bilių ir kaipo papildymą streiklaužiškam Tafto-Hartley'o įstatymui prieš darbo unijas.

Sunkiasvoriai valdžiai ir Kongresui dar tūkstančiai nauju protestų prieš tą bilių. Protestuoja darbo unijos ir ivairios kitos organizacijos iš Pittsburgho, Philadelphijos, Bostono, New Yorko, San Francisco, Los Angeles, Detroito ir kt.

Tiktai galinga protestų banga galėtu priverst Kongreso reakcininkus atmesti Mundto bilių.

Italijoj šaukiamas visuotinas streikas prieš valdžią

ROMA. — Generalinė Italijos Darbo Konfederacija (unijų sąjunga) nutarė šaukti visuotina streiką protestui prieš valdžią. Dar bus paskelbta, kada streikas turės prasidėti ir kaip ilgai jis tęsis.

Streikieriai protestuos, kad premjero de Gasperio valdžia davė policijai valią ardyti masinius susirinkimus ir užpuldinėti darbo unijas.

Prieš policinę valdžios sauvalią jau įvyko visuotini vietiniai streikai Florencijoj, Milane, Bolognoj ir keliuose kituose fabrikiniuose Italijos miestuose. Policija, ginkluota kulkosvaidžiais, ašarinėmis bombomis ir rankinėmis granatomis, atakavo demonstruojančius streikierius.

100,000 čikagiečių parašų dėl taikos

CHICAGO. — Čionaitinis Darbo Unijų Komitetas dėl Taikos renka 100 tūkstančių parašų po pareiškimais, reikalaujančiais uždrausti atominių ir hydrogeninių bombų naudojimą, panaikinti Tafto-Hartley'o įstatymą ir apsaugoti pilietines amerikiečių teises.

Unijų delegacija nugabens tuos pareiškimus su parašais į Washingtoną.

Anglai-amerikonai bandę nupuldyt rytines markes

Berlin. — Sovietinė vyriausybė rytinėje Berlyno dalyje teigia, kad anglai-amerikonai paskleidė melagingus gandus, būk Sovietai įvesią savo rublius vieton markių rytinėje Vokietijoje. Tokiais paskalais anglai-amerikonai norėjo nupuldyti markes toje Sovietų kontroliuojamoje Vokietijos srityje.

Taip iš pradžios ir buvo dirbtiniai nupuldyta rytinės markės vertė. Dabar vėl ta markė pakilo, eidama į vidutinį savo lygį.

Siūlo senus valgius vieton biliono dol. vakarų Europai

WASHINGTON. — Valdžia reikalavo 3 bilionų ir 100 milionų dolerių vakariniams Europos kraštams paramos pagal Marshallo planą prieš komunizmą per 12 mėnesių.

Bet kongresmanų komitetas nutarė numušti bilioną dolerių pinigų, o jų sąskaiton duoti vakarinei Europai įvairių atliekamų maisto produktų perviršius — pasenusius kiaušinių ir pieno miltelius, bulves ir kitus valgio dalykus, kuriuos Amerika neturi kur dėti.

AUDROS ATLANTE

NEW YORK. — Atlanto Vandenyne siaučia tokios smarkios audros, kad dienai-kitai sugaišino 8 didelius laivus, plaukiančius iš Europos į Jungtines Valstijas.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Queens Co., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Queens Co., per six mos.	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Taikos Siekimąsis Turėtų Būti Nuoširdus

Perskaitę mūsų valstybės sekretoriaus Achesono kalbą, sakytą Berkley, Kalifornijoj, tos valstijos universitete, per keletą dienų galvojome.

Jis ją sakė prieš savaitę laiko. Ji susilaukė plačios publikacijos mūsų krašto spaudoje. Ypatingai susilaukė nemažai komentarų jo "septyni punktai", išdėstyti minėtoje kalboje.

Vienas dalykas aiškus: Achesonas gerai žino, kad mūsų krašte vis daugiau ir daugiau žmonių reiškia norą, kad tarp T. Sąjungos ir Amerikos įvyktų koks nors susitarimas ir kad būtų baigtas šaltasis karas. Jie, žmonės, nori nusiraminti, nori, kad būtų pašalintas tas nuolatinis nervų ardymas, kuris šiuo metu vedamas spaudoje ir kituose propagandos organuose.

Ypatingai judėjimas už taiką padidėjo po to, kai prezidentas Trumanas oficialiai užgyrė hidrogeninės bombos gaminimą. Žmonės šiandien gerai žino, jog nei vienas ginklas, nei viena priemonė, taikoma karo reikalams, miestų ir žmonių naikinimui, nėra vienos kurios šalies nuosavybė. Jeigu ką turi viena šalis, turi ir kita, taip sakant, "anoji pusė".

Dėl to žmonės labai neramūs, nes nežino, ką rytojus jiems gali atnešti. Jie vieną žino: šaltasis karas negali tęstis amžinai. Jis turi būti pašalintas, o jei ne, tai iš jo išsiverš karštasis karas.

Va, kodėl žmonės stato reikalavimus šaltajam karui baigti, susitarti su Tarybų Sąjunga.

Be Amerikos žmonių, nuolat keliančių balsą už taiką, kyla balsai—vis tvirtesni ir ryškesni—tarptautinėje plotmėje. Štai, Stockholme įvyko didžiulė "taikos partizanų" konvencija ar suvažiavimas. Štai, Europos intelektualai, su Picasso priešakyj, bandė atvykti su taikos reikalavimais Amerikon. Tiesa, jiems durys buvo uždarytos, atsisakyta vizuoti pasai, tačiau žygis, jų padarytas, pasilieka žmonių mintyse.

Taigi, atsižiūrint į visa tai, Achesonas ir pasiryžo tarti žodį taikos klausimu, aiškiau: susitarimo su Tarybų Sąjunga klausimu.

Tačiau, Achesonas, sakydamas Kalifornijoje savo kalbą, vadovavosi ne ta mintimi, kurią reiškė ir tebereiškia milijonai žmonių, trokštančių taikos, bet ta, kuria vadovavosi ir tebesivadovauja saujelė karo ruošėjų ir troškėjų.

Dėl to abejojame, ar jo kalba nors viena uncija pasitarnaus taikai.

Jis pateikė septynis punktus, kurių Tarybų Sąjunga nepriims, nes jie nėra priimtini. Jei Višinskis būtų tuos punktus išstatęs Amerikai, pastaroji taipgi jų nepriimtų ir, aišku, niekas mūsų šalies už tai negalėtų kaltinti.

Achesonas, pateikdamas tuos punktus, be abejojimo, žinojo, kad jie nebus T. Sąjungai priimtini. Dėl to jis juos ir pateikė.

Dar įdomesnį atidengimą tuo klausimu mes skaitėme pirmadienį angliškame dienraštyj Daily Workeryj. Ten telpa David Carpenter'io raštas, kuriame jis iškelia labai įdomių sugretinimų, reikalingų čia kaikurių paaiškinimų.

Prieš tūlą laiką buvęs trockistas, tūlas James Burnham, parašė knygą, pavadintą "The Coming Defeat of Communism". Toje knygoje autorius pateikia visą eilę pasiūlymų Tarybų Sąjungai nugalėti, komunizmui sutriuškinti—faktinai: karui prieš Tarybų Sąjungą išprovokuoti.

Kai kurie tų pasiūlymų, padarytų buvusio trockisto, supuola, kai juos sugretini, su Achesono pasiūlymais, su Achesono punktais.

Ir šis dalykas verčia kiekvieną taikos troškėją pagalvoti: nejaugi dabar mūsų valstybės departmentas mato reikalo naudotis Burnhamų siūlomais vaistais?

O jeigu taip, tai labai bloga!

Mes nesame tie žmonės, kurie prarastume viltį kovoje už taiką.

Mes sakome ir sakysime, jog šaltasis karas galima pašalinti ir jis turėtų būti pašalintas.

Mes sakėme ir sakysime, jog taika yra būtina ir dėl jos palaikymo turėtų darbuotis kiekvienas ir kiekviena, kuriam rūpi gyvenimas, o ne pražūtis, laimė, o ne žmonijos sužlugdymas.

Mes sakėme ir sakysime, jog taikai užtikrinti yra vienintėlis kelias susitarimu tarp Amerikos ir Tarybų Sąjungos.

Kalbėti už taiką, kovoti už taiką nėra nei gėdos nei vėlu.

Mes manome, jog ir mūsų valstybės departmentas, įskaitant p. Achesoną, ilgai nesivadovaus tais punktais, pateiktais Kalifornijoje, bet imsis konkrečių žygių susitarimui ir pastovios taikos užtikrinimui.

Stasseno Siūlymai

Kalbant apie taiką, tenka išgirsti ir tai, ką sako republikonų šulas Harold Stassen. Dienraštis Vilnis rašo:

"Harold Stassen, Pennsylvanijos Universiteto prez., buvusis aspirantas prezidento kandidatūrai republikonų tikietu, irgi daro siūlymą **baigti šaltąjį karą.**

"Stassenas siūlo šaukti konferenciją su Tarybų Sąjunga. Konferencija turėtų įvykti neutraliame krašte, Suomijoj, Stockholme ar Vienoj. Jos eiga turėtų būti skelbiama viešai, kad visas pasaulis matytų kas trukdo taikai.

"Jei mūsų vyriausybė neparėdys noro šaukti taikos konferenciją, ji negalės palaikyti moralę vadovybę, sako Stassenas.

"Panaši konferencija jau pirmiau siūlyta sen. Millard Tydings, demokrato. Taikai pasitarimus siūlo ir sen. Brien McMahon.

"Bent iki šiol mūsų vyriausybė tačiaus spyrėsi nuo visų pasiūlymų. Nėra abejonės, kad ji atmes ir Stasseno pasiūlymą."

Atmes, neatmes, tačiau, svarbu, kad atsiranda žmonės, kurie apie taiką kalba. Kai kurie pasiūlymai atrodo labai silpni, kai kurie labai naivūs, tačiau vis tik tai pasiūlymai už taiką!

Juo didesnis, juo galingesnis bus pareikštas balsas už taiką, juo mažiau turės drąsos karo troškėjai ir ruošėjai karinei liepsnai uždegti!

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

KĄ SAKĖ VOROŠILOVAS, LAIDOJANT KOLAROVĄ ?

Šių metų sausio 25 d. Sofijoje buvo palaidotas senas bulgarų tautos veikėjas ir vadovas, ministrų pirmininkas Vasilius Kolarovas. Jo laidotuvėse dalyvavo ir Tarybų Sąjungos oficialus atstovas, maršalas Vorošilovas. Jis pasakė kalbą, kurios dalį čia paduodame:

Visas draugo Kolarovo gyvenimas neatskiriamai susijęs su revoliucinio darbininkų judėjimu Bulgarijoje, su visa tarptautine darbininkų klasės kova; drauge su didžiais bulgalų tautos sūnumis — Blagojevu ir Dimitrovu jis sukūrė tvirtus Bulgarijos darbininkų klasės revoliucinės partijos pagrindus ir drauge su draugu Dimitrovu atvedė ją į šlovingą pergalę. Draugo Kolarovo vardas neatskiriamai susijęs su Bulgarijos komunistų partijos istorija. Jis buvo nasiaukojantis ir aktyvus kovotojas dėl Markso - Engelso-Lenino-Stalino didžiųjų idėjų triumfo.

1923 metų rugsėjo sukilimo organizatorius ir vienas iš aktyviausių vadovų, draugas Kolarovas taip pat, kaip ir Georgijus Dimitrovas, buvo nekenčiamas ir įvarydavo baimę tuometiniams Bulgarijos fašistiniams valdovams ir buvo jų už akių nuteistas mirti.

Antrojo pasaulinio karo išvakarėse draugas Kolarovas paskyrė daug jėgų vieningam liaudies frontui sukurti kovai prieš fašizmą, prieš karą, kurį taip uoliai rengė tuomet Vokietijos, Italijos ir Japonijos valdančios klikos, angliškųjų bei amerikoniškųjų imperialistų visokeriopai padedamos.

Su draugo Kolarovo vardu yra susijusi įnirtingiausia geriausių bulgarų tautos žmonių kova prieš vokiškuosius-fašistinius grobikus ir ju padėjėjus Bulgarijoje. Sunkiais antrojo pasaulinio karo metais draugas Kolarovas liepsningu savo žodžiu įdiegdavo Bulgarijos proletarinių revoliucionierių ir patriotų širdyse nepajudinamą tikėjimą liaudies jėgomis ir nepalaužiamą valią kovoti dėl savo Tėvynės išvadavimo iš priešų ir dėl pergalės prieš grobikiškąjį fašizmą.

Kai Tarybinė Armija, genialiojo vyriausiojo vado Stalino vadovaujama, sutriuškino pagrindines fašistinės Vokietijos ir jos satelitų ginkluotąsias pajėgas, išmušė, pagaliau, išsivadavimo valanda ir daug kentėjusiai Bulgarijai, valanda, kurios taip aistringai laukė draugas Kolarovas drauge su visa savo tauta.

Tarybinė Armija peržengė Bulgarijos ribas, kaip armija-išvaduotoja, kaip draugiškos tarybinės liaudies armija.

1944 metų rugsėjo 9 d. bulgarų tauta su ginklu rankose nuvertė reakcinį fašistinį režimą ir paėmė valdžią į savo rankas.

Su visa būdinga jam energija draugas Kolarovas drauge su Georgijum Dimitrovu pradėjo kurti Bulgarijos liaudies demokratinę respubliką ir statyti socializmo pagrindus, stiprinti nesugriaunamą ir amžiną bulgarų tautos draugystę su Tarybų Sąjungos tautomis ir liaudies demokratijos šalimis.

Draugas Kolarovas nuosekliai kovojo dėl taikos ir demokratijos reikalo prieš imperialistinę reakciją ir jos pasikėsinimą į Bulgarijos valstybės nacionalinį suverenumą.

Draugas Kolarovas buvo kupinas neišsenkamo tikėjimo savo tėvynės darbininkų klasės, valstietijos ir inteligentijos šviesia ateitimi ir kūrybinėmis jų jėgomis. Jis teisingai didžiavosi Bulgarijos darbininkų klasės, kaip avangardo kovoje dėl socializmo, laimėjimais.

"Kaip vienas seniausių Bulgarijoje komunistų, — sakė draugas Kolarovas, — daugiau kaip 50 metų dirbantis socializmo fronte, aš esu laimingas, žinodamas, kad visa mūsų šalies darbininkų klasė dabar yra socializmo armijos gretose."

Brangūs draugai, bičiuliai, piliečiai, broliškųjų komunistų partijų ir tautų atstovai! Draugo Kolarovo asmenyje viso pasaulio darbininkų klasė neteko nenuilstančio kovotojo dėl tvirtos taikos, dėl demokratijos, dėl tautų nepriklausomybės, prieš naujo pasaulinio karo kurstytojus.

Visą savo talentą, visą savo proletarinio revoliucionieriaus aistrą draugas Kolarovas skyrė tam, kad būtų demaskuojamos pinklės angliškųjų ir amerikoniškųjų imperialistų—naujo karo kurstytojų ir jų agentūros Balkanuose — parsidavėliškos Tito klikos. Jis buvo teisingai negailestingas Traičo Kostovo tipo niekšiškiems bulgarų tautos išdavikams ir priešams, vykdžiusiems juodą išdavystės darbą pasaulinio imperializmo ir jo jugoslaviškų liokajų nurodymu.

Šviesus draugo Kolarovo vaizdas visiems laikams pasiliks Tarybų Sąjungos tautų, bulgarų tautos ir visų dėl taikos, demokratijos ir socializmo kovojančių tautų atmintyje.

Neseniai draugas Kolarovas rašė:

"Mes sutinkame Naujus 1950 metus su iškelta galva, su giliu tikėjimu šviesia ateitimi mūsų Tėvynės, kurios statybą mūsų liaudis pasiėmė į savas rankas, su visišku tikėjimu liaudies jėgomis, jos sugebėjimu apginti savo laisvę bei nepriklausomybę ir sukurti socializmą mūsų šalyje."

Šiuose draugo Kolarovo žodžiuose išreikštas gilus tikėjimas savo tauta, kuriančia naują socialistinę Bulgariją. Tarybų Sąjungos tautos drauge su visa bulgarų tauta giliai liūdi dėl mūsų neužmirštamo draugo mirties. Didysis Lenino-Stalino reikalas, dėl kurio kovojo draugas Kolarovas, kuriam jis pasiaukojamai tarnavo ir atidavė visą savo kilnų gyvenimą — nenugalimas. Tai laiduoja bulgarų tautos augančios kūrybinės jėgos, nekintama jos draugystė su didžiąja Tarybų Sąjunga, su liaudies demokratijos šalimis ir nepaliaujamas taikos, demokratijos ir socializmo stovyklos jėgų augimas visame pasaulyje.

Draugai!

Prie mūsų brangaus draugo palaikų nulenkime mūsų kovines vėliavas.

Draugo Kolarovo, ištikimo ir nuoseklaus kovotojo dėl Lenino - Stalino reikalo, puikus gyvenimas bus įkvepiantis pavyzdys visiems tikriems kovotojams dėl liaudies laimės, dėl pažangos, demokratijos ir taikos visame pasaulyje.

Amžinas atminimas tau, mūsų brangus bičiuli ir drauge!

ITALIJOS DARBO KONFEDERACIJOS VEIKLA

Lietuvos žinių agentūra ELTA paduoda sekamą iš Romos žinią apie Italijos Generalinės Darbo Konfederacijos veikla:

Italijos visuotinės darbo konfederacijos (IVDK) generalinis sekretorius Džuzepe di Vitorio padarė spaudos atstovams pareiškimą apie IVDK uždavinius 1950 metais ir apie šių metų darbo rezultatus.

IVDK, vienijančios savo gretose 5.5 milijono darbo žmonių, veiklos programa, pasakė di Vitorio, seka iš dabartinės padėties analizės ir iš įsitikinimų tuo, kad yra galimumų pagerinti šalies ekonominę būklę.

Praėjusieji metai buvo nepalankūs metai Italijos darbo žmonėms. Šalyje yra du milijonai bedarbių, du milijonai iš dalies dirbančiųjų (dirbančių nepilną darbo savaitę), pusantro milijono žemės ūkio darbininkų ir kumečių, dirbančių kelis mėnesius per metus, vienas milijonas darbo invalidų ir pensininkų, gaunančių menkas pašalpas, neužtikrinančias jiems net pusbadžio gyvenimo, ar visiškai negaunančių pašalpų. Visų tų gyventojų kategorijų išlaikymas sunkia našta užgula darbą turinčiuosius gyventojus, smukdydamas bendrą masių gyvenimo lygį, kuris tuo būdu toli gražu nesiekia 1938 metų lygio.

1949 metais IVDK atkakliai kovojo už tų darbo žmonių gyvenimo sąlygų pagerinimą ir pasiekė eilę laimėjimų, ypač ta prasme, kad buvo revizuoti tarifai ir atlyginimai kai kuriose pramonės šakose; IVDK kovojo už bedarbių šeimų gyvenimo sąlygų pagerinimą, už darbo gavimą ir galimumus pritaikyti darbą, už taikos sustiprinimą, prieš visas karo kurstytojų — amerikoniškų ir itališkų — pinkles ir pastangas.

Baigdamas di Vitorio paliete ekonominį planą, kurį savo paskutiniame suvažiavime pasiūlė IVDK, pabrėžęs, kad šis planas nurodo išeitį iš apverktinos padėties, kurioje yra Italijos ekonomika. IVDK planas yra vienintelis galimas ir priimtinas sprendimas dabartinėmis sąlygomis. Tas planas — vienintelis būdas įveikti tokiai padėčiai, kai darbą turinčių gyventojų masė sistemingai mažėja, o darbo neturinčių gyventojų masė sistemingai auga. IVDK planas paremtas tuo, kad atskirų Italijos ūkio šakų krizė negali būti išspręsta atskiromis priemonėmis. Šiaurės mašinų gamybos ar tekstilės pramonės krizei įveikti būtina išvystyti ir mechanizuoti Pietų žemės ūkį ir pakelti Pietų Italijos darbo žmonių perkamąją galią.

1950 metai, pasakė di Vitorio, bus metai IVDK kovos už jos ekonominio plano įgyvendinimą.

Trumpi laiškai užsienyje gyvenantiems lietuviams

J. J. gyv. Schweinfurte, Vokietijoje pas Ria Hümer.

Pranešame, kad Jūsų tėvas ir motina gyvena Pasvalio valsčiuje, Paberžiukų kaime. Jūsų sesuo Adelė gyvena Panevėžyje, broliai: Antanas — Pasvalio valsč. Talačkoniu km., Stasys — Kaune, o Jonas dirba Pasvalio grūdų paruošų punkte.

—

Vincui Diržinskui, gyv. Belgijoje, Pantelop, Šermunaž, Cantine 62 rašo Povilas Šimoliūnas, gyv. Biržuose, Aukštoji gt. Nr.17

"Mielas Vincai!

Sveikinu Tave, drauguži, iš Tarybų Lietuvos ir siunčiu daug linkėjimų. Kiek ilgai dar pats ruošiesi vargti svetimoje šalyje? Juk Tavęs laukia tavo Tėvynė Lietuva, laukia Tavo vaikystės draugai.

Gal Tau įdomu sužinoti, kaip aš gyvenu? O gi dirbu aštuonias valandas per dieną, uždirbu apie tūkstantį rublių per mėnesį. Gyvenu pasiturinčiai ir jokios maisto ar drabužių stokos nejaučiu.

Vincai! Pagalvok gerai apie savo likimą, apie savo tolesnį gyvenimą. Tu gali turėti tik vieną kelią — į Tarybų Lietuvą, į savo brangiąją Tėvynę. Perduok ir kitiems lietuviams, kad Tėvynė jų neužmiršo ir laukia atvykstant. Lik sveikas. **Povilas Šimoliūnas.**

—

Jonui Gelažnikui, gyv. Münchene, Freimann Werner Kaserne, rašo Jonas Šulys, grįžęs iš tos pačios DP stovyklos lapkričio mėn. į Tėvynę ir gyvenantis Biržuose, Kudirkos gt. Nr. 33, b. 4

"Mielas Jonai!

Rašau Tau laišką jau iš namų. Noriu aprašyti mano sugrįžimą, nes manau, kad Tave tai domins. Tu, Jonai, negali įsivaizduoti, kaip mes džiaugėmės, kai važiavome per savo gimtąją žemę.

Atvykęs į Vilnių, gavau piniginę pašalpą, o Biržuose man tuoj pasiūlė darbo. Dirbu kooperatyve ir iš savo uždarbio galiu gerai pragyventi.

Jonai! Atsimink, kad Tavęs čia laukia tėveliai, sesutės ir draugai. Nesileisk išvežamas į kitus kraštus, nes ten nuvažiavęs turtų neįsigysi, o visą amžių būsi vergu. Juk man DP lageryje daug kas sakė, kad aš Lietuvos nematysiu. O šiandien aš niekieno netrukdomas rašau Tau laišką. Aš tau rašau kaip geram draugui ir tikiu, kad neužilgo mes vėl pasimatysime Biržuose. Taigi, laukiu Tavęs.

Jonas Šulys.

—

Onai Krasauskaitei, gyvenančiai Fralasing - Surheim 74, amerikiečių okupacinėje zonoje, rašo Ona Vėžienė, gyvenanti Kauko gt. Nr. 2.

"Brangi Onutė!

Tu negali suprasti, kaip man linksma ir malonu grįžus į savo kraštą. Visus radau gyvus ir sveikus, tik vienas mano brolių žuvo karo metu.

Onutė! Ar tau dar nenusibodo vargti svetimame krašte? Grįžusi į Tėvynę aš nustebau, kaip čia žmonės pasiturinčiai gyvena. Kelionėje, važiuojant namo, aš jau pastebėjau, kad vykstame į turtingą kraštą: valgyti gaudavome 3 kartus per dieną, vagonai buvo gerai apkūrenti. Atvykusi į Kauną gavau piniginę pašalpą, sutvarkiau dokumentus ir ketinu netrukus pradėti dirbti.

Onute, aš labai norėčiau sužinoti, kaip mano Vytukas gyvena? Pamiršo jis mane ar ne? Parašyk, ar jis jau kiek išaugo? Laukiu greito atsakymo. Perduok linkėjimus visiems pažįstamiems. Dar kartą prašau Tave, grįžk į namus. Mums kartu bus čia taip gera.

Iki pasimatymo,

Ona.

(Iš "Tėvynės Balso")

Lietuvių Kultūrinio Centro Rėmėjai

Šiuo metu sekami parėmė Lietuvių Kultūros Centrą:

M. Steponaitytė paskolino namo taisymui $200.00

Gavę už paskolas palūkas, sekami paaukojo Centro reikalams:

Jonas Siurba, Brooklyn, N. Y. $4.00
D. M. Šolomskas, Brooklyn, N. Y. $5.00
Chas Daukšas, Jackson Heights, N. Y. $2.00
Jonas Gužas, Brooklyn, N. Y. $14.00
Anna Philipsie, Stamford, Conn $20.00

Širdingai ačiu už tokią gražią paramą.

Jau pirmiau buvo rašyta, kad pertaisymas yra užbaigtas, bet dar kontraktoriui bilos nebaigtos mokėti. Šiuo metu mes esame skolingi kontraktoriui $1,281.70. Taipgi iš namo biznio fondo yra paimta $2,125.00. Kartu sudėjus, pasidaro trukumo $3,406.70. Tai tiek reikėtų paskolomis dar sukelti, kad galutinai užbaigti namo taisymo reikalus. Taigi, dar vis prašome paskolų.

Taipgi buvo paminėta pirmiau ir dabar norime priminti sekamą svarbų dalyką:

Namo Bendrovės suvažiavimas įvedė garbės narių įamžinimo skyrių. Į tą skyrių įeina tie, kurie paaukoja Lietuvių Kultūros Centrui $100 ar daugiau. To aukotojo vardas tada yra įtraukiamas į įamžintų garbės narių knygą, o vėliau bus įdėtas į Kultūros Centro sieną, taip kad jo vardas ten pasiliks amžinai.

Pradžia jau padaryta. Jau turime kelis įamžintus garbės narius. Laukiame daugiau. Galima tai padaryti paaukojant $100 ar daugiau. Taipgi galima ir iš paskolų skirti po tam tikrą pinigų sumą.

Dar kartą ačiuojame už gražią jūsų paramą Lietuvių Kultūros Centrui. Taipgi tikimės ir ateityje susilaukti jūsų paramos vienokiu ar kitokiu būdu.

Visais Lietuvių Kultūros Centro reikalais prašome rašyti sekamu adresu:

LITHUANIAN BUILDING CORPORATION, INC.
110-06 Atlantic Ave. Richmond Hill 19, N. Y.

Darbo žmogus yra laimingas tada, kada galingas, o galingas tada, kada organizuotas ir apsišvietęs. Ar jau priklausote darbo žmonių reikalus ginančioje draugijoje? Ar gavote jai naujų narių?

MOTERŲ ŽINIOS

Kas nors iš mums mielų žmonių atidavė gyvybę už laisvę nuo fašizmo. Tačiau ateities laisvė ir taika priklausys tiktai nuo gyvųjų budrumo. Mobilizuokit žmones taikai užrašymu dienraščio Laisvės!

JOS SŪNAUS GYVYBĖ SVARBIAU TO, KĄ PASAKYS PONAS

Amerikos Moterų Kongreso susirinkime atstovės iš viso miesto kuopų entuziastiškai pasakojo, kaip sėkmingai skleidžiasi atvirutės su prašymu prezidentui Trumanui uždrausti gaminti atomines ir hydrogenines bombas.

Radosi viena, kuri iš savo krepšelio iškėlė pundelį atviručių. Norinti jas sugrąžinti. Ji sakėsi neturėjusi, kur parduoti.

Vienu kartu pakilo kelios rankos, prašančios pas pirmininkę progos klausti. Joms leido. Štai, kokių jos statė klausimų:

— Ar jūs niekad nenueinate krautuvėn? Juk ten per dieną sueina šimtai moterų. Aš savasias išpardaviau krautuvėje.

— Gal randasi jūsų apylinkėje šapa? Aš savo atvirutes išpardaviau prie šapos darbininkams per pietus. Ir pinigų už atvirutes darbininkai sudėjo kur kas daugiau, negu man kainavo tos atvirutės.

— Gal žinote klubą, kur žmonės vakarais susirenka? Netoli mūsų toks klubas randasi. Ten išpirko visas atvirutes ir šiandien aš pasiimsiu daugiau.

Dar buvo keli panašūs draugiški patarimai.

Po tų visų, moteriškė pripažino, kad tie visi dalykai randasi jos apylinkėje. Kad ji netgi po porą dienų dar dirba šapoje, bet kad ji nedrįsusi niekur pasiūlyti tų atviručių. Bijojusi, kad šapoje nepyktu bosas, krautuvėje jos savininkas, klube jo prižiūrėtojas.

— Atsiprašau. Mano gal bus perdaug asmeninis klausimas, etiškai neleistinas klausti, tačiau man labai idomu, ar tamsta turi vaikų?—klausė jauna, liekna moteriškė.

— Jūsų klausime nieko bloga. Turiu du sūnus: vienas dar mokykloje, o kitas jau dirba, — atsakė užklaustoji.

— Man neaišku, dėl ko jums turėtų apeiti boso ar krautuvininko ūpas, o ne jūsų sūnu gyvybė ir sveikata,— tęsė toliau jaunoji moteris.

— Aš praėjusiame kare tarnavau slauge. Ir jau tuomet, dar nežinodama, ar tokia organizacija, kaip Amerikos Moterų Kongresas, bus kada nors ,ar nebus, nusprendžiau, kad aš darbuosiuos už taiką. Kad mano vaikai, jeigu kada aš turėsiu vaikų, neturėtų kariauti ir tapti sužalotais taip, kaip tie, kuriuos aš slaugiau kare.

— Aš dabar turiu sūnelį, kuris rudenį pradės eiti mokyklon, — pasakojo buvusioii slaugė toliau. — Mano dukrytė dar lopšyje. Mes vos verčiamės. Dėl to aš pusę dienos išeinu dirbti daktaro kabinete padėjėja. Ten aš, daktaro pacijentams, išpardaviau atvirutes, surinkau atgal pasirašytas ir pati pasiunčiau.

— Ar daktaras sutiko, kad tas atvirutes skleistum? — kas nors paklausė.

— Tas gal būtų buvusi per didelė daktarui atsakomybė. Dėl to aš jo visai neklausiau, ar jis leis, tik pasakiau jam, kad tokias atvirutes parduosiu ir pardaviau. Jis galėjo drausti. Bet jis mane gerai pažįsta. Jam ne kartą sakiau, kad taika ir mano vaikų gerovė — pirm visko. Žino, kad aš nenusileisčiau tuo klausimu. Žinoma, galėtų mane mesti iš darbo. Tačiau jis žino, jog aš netylėčiau. O ką jis žino, ką pasakytų jo pacijentai, jeigu jiems pranešėiau, kad prašalino mane iš darbo dėl darbuotės už taiką?

Suaidėjo aplodismentai jaunajai motinai. O vyresnė motina, pasiprašiusi progos pasiaiškinti, sakė:

— Atsiprašau visų ir dėkoju jaunajai draugei. Ji mane pamokė naujesnės galvosenos. Dabar, tikiuosi, jog ir man atviručių pritrūks. Mano vaikai man irgi brangesnis, negu tas, ką pasakys mano bosas, tik aš apie tokį palyginimą nebuvau pagalvojusi. Jūs man suteikėte naujos stiprybės, pasakė moteriškė, dėdamosi atgal krepšelin atsineštas atvirutes.

Organizacija, — ne vienas žmogus: daugiau žmonių, daugiau ir minčių, daugiau stiprybės. Ne veltui lietuviuose turim ir dainą: "Vienas žodis — ne šneka..."

Šimtai tūkstančių taikos prašančių atviručių jau išparduota. Milijonus žadama išparduoti, nes, kaip čia susirinkusios sakė, ateinantis karas, jeigu jam leisime kilti, bus ne vien tik karo frontan išėjusiųjų karas, bet bus karas žudyti dar mažyčius ir negimusius žmones, žudyti vyrus ir moteris. Jos sakė:

Atomų ir hydrogeninių bombų karas, jeigu būtų leista jam kilti, atneštų frontą į namus. Jeigu jau ponai, gyvenantieji Washingtone, ruošiasi sau slėptuves kur nors kalnų gelmėse, tai nesunku suprasti, į ką tos bombos paverstų mus, gyvenančius miestuose, kurie neturime kur slėptis, nei laiko slapstytis. Kurie karo laiku būtume subrukti verstiniems darbams fabrikuose.

Sako: verstiniems darbams. Taip, verstiniems. Jeigu taikos metu norėjo priversti mainierius, kurie stipriausia organizuoti, dirbti po prievarta, tai nėra jokios abejonės, kad sekančiame kare, jeigu jisai kiltų, bus prievarta varomi dirbti visi darbininkai. Į tai rodo visi darbininkų vadovybės ir kovingųjų, tikrųjų unijų persekiojimo žygiai. Pastangos paversti unijas "yesmanais," rodo, kad mes ruošiami kam nors tokiam, ant ko padorūs, žmonių reikalus giną unijistai nesutiktų.

Ne ką kitą rodo ir tas senatoriaus McCarthy dabar paskelbimas tokiais ir anokiais ir kryžiavimas tų arti šimto visai net neprogresyvių asmenų, kurie vienu ar kitu laikotarpiu buvo pasisakę už taiką, ar prieš fašizmą. Jie dabar skaitomi "bloga rizika," nes bijoma, kad jie, kaipo kartą parodę žmoniškumo, galį nesutikti, galį pasipriešinti ruošimui kito karo, pasipriešinti masiniam žmonių žudymui.

Moterys, kurios nori taikos, pasiryžo pasakyti Washingtonui, kaip jos jaučiasi pačios ir parodyti, kaip jaučiasi bendrai mūsų šalies eiliniai žmonės. Tuo tikslu jos išleido tas atvirutes. Masiniai pasirašymas tų atviručių pastiprina jų viltį, kad taika bus išsaugota.

A-a.

Šeimininkėms

Šį Skyrių Veda E. V.

Kas Daryti Su Likusiu Maistu?

Geriausia planuoti ir gaminti taip, kad maisto neliktų—tą kiekviena žinome. Tačiau turint didelę, nevienodų apetitų šeimą, taipgi gaminant svečiams ar visuomeniškai pramogai, neišvengiama likučių.

Ar likęs maistas kitą dieną bus tiek pat maistingas, kiek maistingas buvo pirmą dieną?

Ar jis bebus tiek pat sveikas valgyti?

Visa tai priklauso ne nuo dienų, kaip ilgai jis išbuvo, bet kaip, kur jis buvo padėtas ir laikomas.

Pora pavyzdžių:

Oras naikina vitamina C. Kopūstuose jo daug. Bet valgytojas gali to vitamino ir visai nebegauti tais pačiais pietumis, arba gali dar gauti nemažai ir sekama dieną. Kaip?

Jeigu supjausčiusi kopūstus šeimininkė paliks juos sandariai neuždengtus per keletą valandų, tai to vitamino juose nebebus. Bet —

Jeigu, skubiai supjausčiusi, gerai suspaus ir vaškuota ar, dar geriau, celophane popiera apdengs-apspaus, sandariai uždengtus ir šaltai laikys, vitaminų juose ir už poros dienų tebebus daugiau, negu tuose, kurie buvo palikti atvirame ore tik keleta valandų.

Arba paimkime mėsą — bile kuriuo būdu virtos ar keptos mėsos gabala. Karta išvirtos ar iškeptos maistingumas už kelių dienų tebebus tas pats, kaip kad ir pirma dieną, jeigu bus tinkamai padėta. Kitaip mes visai nebegalėtume valgyti, pavyzdžiui, kenuotų mėsų. Bet ar ji tebus tokia pat, sakysime, nuo pietų iki vakarienės laiko, tai vėl bus klausimas jos laikymo ir padėjimo.

Jeigu šeimininkė atpjaus ir padės ant stalo mėsos tik tiek, kiek jos galima tuojau suvalgyti, o likusią dar verdančiai ar kepamai karšta sandariai uždengs tame pačiame ar kitame sterilizuotame inde, mėsa tebebus lygiai gera už kelių dienų. Bet—

Jeigu per kelias valandas paliks atdara musėms kazokėli šokti, prie stalo besiginčiantiems ar krykštaujantiems apipurkšti, iš oro pelėsių ir kitokioms bakterijoms nusėsti, tuomet ir už keliu valandu tokia mėsa (ar kitas valgis) gali jau "apdovanoti" valgytoją, norș, aišku, dar ne kiekvienas nuo to sirgs.

Štai receptų likusioms mėsoms:

Jautienos Pyragėliai

2 puodukai smulkiai sukapotos ar supjaustytos keptos ar virtos jautienos

3 šaukštai sukapoto svogūno

3 puodukai kapotų virtų bulvių

puse puoduko pieno

1 šaukštas riebalų

druskos ir pipirų pagal skonį.

Riebaluose biskį pašutinkite svogūna. Sudėk ir sumaišyk viską. Sudaryk į nedidelius plokščius pyragėlius, biskelį apvoliok miltais. Galima apkepti su biskeliu riebalų, skauradoje, arba pateptoje blėtoje, pečiuje.

—

Ten, kur reikalas apsieiti pigiau, taupyti, pagelbės sekamas receptas:

Du puodukai supjaustytos jautienos

Po puoduką ir pusę kenuotų žirnių ir morkų (gali būti ir namie virti)

2 puodukai virtų ryžių

Puodukas ir pusė baltojo soso (sosas darosi imant po lygų kiekį riebalu ir miltų, kuriuos biskį pakepus, pavirinama su pienu, prie 2 šaukštu miltų imant 1 puoduką pieno)

3 šaukštai svogūno

Prieskoniui pusė šaukšto curry powder, biskis druskos, pipirų.

Sumaišius viską (apart ryžių), supilk blėton, ant viršaus supilk ryžius. Kepti apie 20 min., 400 F. karštyje.

Paduok apdėstyta kietai virto kiaušinio griežiniais.

—

Pienas yra numerio 1-mo maistas ne tiktai vaikams, bet ir suaugusiems. Vaikams būtina gauti kvorta per dieną, suaugusiems pusę kvortos.

—

Mėsa yra numerio 2-ro maistas, Žuvis dalinai pavaduoja mėsą. Kiekvienas suaugęs ar prieauglis vaikas turėtų gauti viena pakankama porciia kas diena. Kenenų bent kartą per savaitę.

—

Kiaušiniai yra numerio 3-čio maistas. Kiekvienas turėtų gauti po viena kas diena. Bet džiovintos pupelės ar žirniai galėtų pavaduoti kiaušinį 3 dienas kas savaitę, jeigu tam yra reikalas.

—

Daržovių kas dieną kiekvienas turėtų gauti 1 lapuotę žalią ar geltona (1 nevirtą) ir 1 bulvę. Daržovės yra numerio 4-to maistas svarbume mūsų dijetoje.

—

Čielo grūdo duona ir kiti grūdiniai valgiai taipgi būtini nors po šmotelį 3 kart per dieną.

—

Citrinių vaisių privalu išgerti pusę puoduko kas dieną priedams prie kitokių vaisių, žalių, virtų ar džiovintų. Vaikams reikia bent 3/4 puoduko citrinių priedams prie kitų vaisių.

—

Kiekvienam suaugusiam reikia 2 šaukštų sviesto ar pastiprinto margarino, vaikams iki 3 šaukštų kas dieną.

TARYBINĖS MOTERYS KOVOJE UŽ TAIKĄ

Tarptautinė moterų diena šiemet minėta tokiomis sąlygomis, kai aštrėja kova tarp dviejų stovyklų — taikos stovyklos, vadovaujamos Tarybų Sąjungos, ir karo stovyklos, vadovaujamos kapitalistinių imperialistų.

Juo labiau stiprėja ir plečiasi taikos stovykla, juo atviresnė tampa imperialistų vedama naujo karo sukurstymo bei paruošimo politika. Bet pasaulio tautos nenori karo. Tarptautinę moterų dieną — kovo 8-ją — visų žemės rutulio šalių moterys dar kartą pademonstravo visam pasauliui savo tvirtą valią apginti taikos reikalą.

Liepsningos ir nuoseklios kovotojos už taiką yra tarybinės moterys. Jos, kaip ir visa tarybinė liaudis, yra suinteresuotos taikiąja statyba, tolesniu šalies socialistinės ekonomikos kilimu ir, tuo pačiu, sukūrimu materialinės bazės pereiti į komunizmą. Tai problemai išspręsti tarybinė šalis dirbo ir prieš karą. Hitlerinės Vokietijos užpuolimas TSR Sąjungą privertė tarybinę liaudį perjungti visas savo jėgas priešo sutriuškinimui. Tarybinė liaudis, šlovingosios dukterys drauge su savo vyrais, broliais ir sūnumis, didvyriškai kovojo dėl pergalės prieš vokiškuosius grobikus vardan Tėvynės bei visos žmonijos laisvės ir nepriklausomybės, vardan tautų taikos ir saugumo.

Karui pasibaigus, tarybinės moterys drauge su visa tarybine liaudimi dirba ūkiui atkurti ir toliau išvystyti. 1946 metų vasario mėnesi tarybinės liaudies vadovybė iškėlė tarybiniams žmonėms grandiozinį šalies ekonomikos pakėlimo planą. To plano įvykdymas trigubai pakels tarybinės pramonės lygį, palyginti su prieškariniu. Šiuo pagrindu dar labiau išaugs liaudies materialinė gerovė. Tam planui pritarė visa liaudis. Visa tarybinė liaudis, tame tarpe visos tarybinės moterys, pagauta ūpo įgyvendinti principą: "iš kiekvieno pagal jo sugebėjimus — kiekvienam pagal jo poreikius". Tą šviesiąją žmonijos svajonę įgyvendinti tarybiniai žmonės yra giliai suinteresuoti tvirta taika.

Išreikšdama tautų valią, tarybinė vyriausybė pateikė SNO nemaža pasiūlymų, siekiančių užtikrinti tvirtą ir ilgą taiką visame pasaulyje. Tarybų Sąjunga pasiūlė uždrausti atominį ginklą, kaip masinio išnaikinimo ginklą, didžiosioms valstybėms žymiai sumažinti apsiginklavimą; sudaryti taikos paktą tarp penkių didžiųjų valstybių. Tarybų Sąjunga kovojo ir tebekovoja dėl tarptautinių susitarimų, nukreiptų sustiprinti taiką, įvykdymo.

Tarybinės moterys vieningai remia šią taikingąją savo vyriausybės užsienio politiką.

Per pokarinio penkmečio ketverius metus Tarybų Sąjunga pasiekė naują galingą pakilimą visose ūkinės bei kultūrinės statybos srityse. Atkurta, naujai pastatyta ir paleista į darbą 5,200 valstybinių pramonės įmonių. Pagal penkmečio planą visos TSR Sąjungos pramonės produkcijos apimtis 1950 metais turėjo 48 procentais viršyti prieškarinių 1940 metų gamybą, bet jau 1949 metų 4 ketvirtyje vidutinis mėnesinis pramonės bendrosios produkcijos išleidimas prašoko 1940 metų lygį 53 procentais. Sėkmingai sprendžiamas žemės ūkio atkūrimo bei pakėlimo uždavinys. Grūdinių kultūrų bendrasis derlius sudarė 7,6 milijardo pūdų, prašokęs prieškarinį lygį. Nenukrypstamai įvykdomas trimečio planas visuomeninei gyvulininkystei pakelti. Įgyvendinamas grandiozinis 15 metų miškų želdymo planas maždaug 6 milijonų hektarų teritorijoje, kas apsaugos stepių rajonus nuo sausros ir dar labiau pakels derlingumą kolūkių bei tarybinių ūkių laukuose. Kas metai plečiasi gyvenamų namų statyba; per pokarinio penkmečio ketverius metus miestuose pastatyta bei atstatyta daugiau kaip 72 milijonu kvadratinių metrų bendrojo ploto butų.

Grandioziniuose tarybinės liaudies laimėjimuose didelė dalis priklauso moterims. Jos sudaro maždaug pusę visų dirbančiųjų liaudies ūkyje. Pramonėje dirba per 280 tūkstančių moterų — inžinierių, technikų, meistrų. Iš skaičiaus asmenų, turinčių aukštąjį mokslą, TSR Sąjungoje moterų — 44%, tarp specialistų su viduriniu mokslu — 50%.

Tarybinės moterys išstoja kaip naujų darbo metodų iniciatorės, kovoja dėl žaliavos taupymo, dėl produkcijos aukštos kokybės. Visa šalis žino gamybos novatorių vardus — Maskvos elektros lempučių gamyklos meistrę Valentiną Chrisanovą, didelės Ivanovo manufaktūros meistrę—Nataliją Jariginą, Kupavnos plonos geluonbės fabriko audėjas—Mariją Rožnevą ir Lidiją Kononenką.

Žemės ūkyje daug tūkstančių moterų pasiekė gausius derlius. Per 1000 kolūkiečių-moterų suteiktas aukštasis Socialistinio Darbo Didvyrio vardas.

Sėkmingai dirba moterys valstybinėje ir visuomeninėje srityje. Didžiulį indėlį jos įnešė į mokslą bei kultūrą. Apie tai byloja tasai faktas, kad apie 300 moterų premijuotos.

Tarybinės moterys — Tarptautinės Moterų Federacijos priešakinis būrys. Jos nenuilstamai kovoja už taikos gynimą, prieš karo kurstytojus. Socializmo šalies moterys žino, kad taikos šalininkų jėga glūdi jų susitelkime bei susivienijime.

Šiuo metu tarybinės moterys palaiko draugiškus santykius su daugiau kaip 50 šalių moterimis.

1949 metais visame pasaulyje ypatinga jėga išsiplėtojo taikos šalininkų judėjimas. Tame judėjime aktyviai dalyvauja ir tarybinės moterys. Jų balsas suskambėjo nuo Pasaulio taikos šalininku Kongreso tribūnos Paryžiuje ir Prahoje. Zinaida Gagarina — Antifašistinio Tarybinių Moterų Komiteto pirmininko pavaduotoja, Liubov Kosmodemjanskaja — dviejų vaiku—didvyriu, žuvusių antrojo pasaulinio karo metu, motina, Čimnaz Aslanova—azerbaidžanų tautos duktė—jos visos tarybinių moterų vardu kreinesi į visus taikos šalininkus, ragindamos stiprinti tarptautinį solidarumą ir vienybę kovoje už taiką, prieš karo kurstytojus.

Su kovos už taiką visame pasaulyje lozungu praėjo Visasajunginė taikos šalininku konferencija, įvykusi 1949 metu rugpiūčio 25-27 d. d. Maskvoje. Antifašistinis Tarybinių Moterų Komitetas buvo vienas iš tos konferencijos sušaukimo iniciatorių.

Tarptautinę moterų kovo 8-sios dieną socializmo šalies moterys sutiko nauiomis gamybinėmis pergalėmis gyventojų milžiniško politinio aktyvumo sąlygomis rvšium su rinkimais į TSR Sąjungos Aukščiausiąją Tarybą. Tarptautinė moterų diena buvo nauja galinga demonstracija tarybiniu moteru valios aktyviai ginti taikos reikalą.

LIDIJA PETROVA
Antifašistinio Tarybinių Moterų Komiteto sekretorė

Albert Kaufman, 40 metų, autorius, bandęs nusižudyti, įsipjovęs sau riešelius, bet pasveiksiąs.

Today's Pattern

Užsakymą, su 25 centais ir pažymėjimu formos numerio ir dydžio, siųskite: Pattern Dept., 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

KALVIO IGNOTO TEISYBĖ

3-21-50

APYSAKA

Parašė A. GUDAITIS—GUZEVIČIUS

(Tąsa)

— O ko tu siundai? — jau pykdamas atsikerta Palionis. — Tu pats visiem pievas nuganai!

Laužadis turi įprotį pasiganyti kaimyno žolėje ir nemato čia nieko blogo. Na, paširs, paniurzgės kaimynas ir pamirš. Su Laužadžiais nėra ko pyktis! Tik tas Palionis nenori to suprasti! Pamiršta, kas jis toks.

— Plėšikas! — šaukia jis Laužadžiui.

— Tu pats plėšikas! Ką čia užgaulioji giminę? Ką? — pašoka nuo suolo Besąsparis.

— Duok! Duok! — niurzgia Laužadis.

— Ir duosiu! — įsidrąsina Besąsparis.

Ir susikimba tie vyrai, lyg gaidžiai.

Vienas kitą — niūkst, bakst. Pasuolėje sudėti senojo Varkalio balžienai paleidžiami į darbą. Besąsparis, stvėręs pusiau aptašytą kirvakotį, pila Palioniui per petį. Neatsilikdamas, ir tas — už balžieno. Urgzdami ir keikdami subeldžia, sutvoja vienas antram per kaulus, ir kaimynai, matydami, kad gali būti blogai, prišokę ima skirti peštukus.

— Gana rietis, vyrai! Dėkit ant kvortos! Susitaikyt reikia!

Tuoj vienas renka pinigus, kitas dairosi arklio miesčiukan joti. Netrukus degtinė jau ant stalo, ir Varkalienei, nori nenori, reikia nešti kopūstų dubenį ir duonos kepalą...

Jie ir susipeša, jie, išgėrę, ir susitaiko. Tik pribuišiams, — kalviui Ignotui ir Deksniui, Laužadžio nuomininkui, — visa tai svetima. Nepasiginčysi, nepasipeši čia, jei tu žvirblio teisėmis prisiglaudęs gyveni svetimoje pastogėje!...

— Pribuišiam — kitas našparas! — šaipėsi iš kaimo mažažemių ir nuomininkų Besąsparis. — Trečiokam, šeštokam — smulkiem pinigėliam kita skarbonka!...

Varkaliai dėl to ir tylėdavo. Ligi pat Japonų karo taip buvo, o po to karo — iš miesto staiga sugrįžo Norbertas. Ėmė jis Rugelių žmones judinti, rikiuoti ir išmaišė sodžių, kaip skruzdėlyną. Norbertas buvo ilgaplaukis ir beregint gavo ciciliko ir parmazono pravardes. Tik jis to nesiėmė į galvą. Šaukė sueigas, kalbėdavo turgadieniais miestelyje, rinkdavo dvarokus ir miestelėnus naktimis klojimuose ir dvaro gurbuose. Kai kilo perversmas, tai jo ir mokytojo Didžkaus kitaip ir nevadindavo, kaip tik "visų riaušių" pradininkais. Surinkę caro įstatymų knygas ir Romanovo dinastijos portretus iš įstaigų ir mokyklos patalpų, Norbertas ir mokytojas sukrovė juos gatvės viduryje prieš pat Obelių valsčiaus valdybą ir sukūreno. Paskui sudaužė monopolį ir vietinę policijos daboklę.

Buvo ir daugiau smarkių ir netikėtų įvykių tais metais. Panemunyje minia sugriovė spirito varyklą, o spiritą suleido upėn. Dėl to net pakilęs Nemunėlio vanduo! O Kamajuose sukilėliai varinėjosi po miestelį caro portretu nešiną policijos pristavą ir vertė jį šaukti: "Šalin caras!" Pristavas, panevėžietis karaimas, drebėdamas šaukė kažką apie carą, bet Mikalojaus portreto nebloškė.

Ir tuose įvykiuose visur pasižymėjo Norbertas. Rugelių kaime jis daugiau nebesirodė. Tėvas nebežinojo nė ką galvoti. Tik vieną tamsią šeštųjų metų rudens naktį Pakriaunio dvarokas Kirstukas Jokimas atvežė pas Varkalius pašautą mokytoją Didžkų: esą, Norbertas liepęs priglausti kol kas... Dieną mokytojas išgulėjo aklinoje kamaraitėje užrakintas, — net ir Ignotienė nebuvo prie jo prileista! O kitą naktį Norbertas pats atvažiavo su Kirstuku dvikinkiais dvaro ratais, storai priklotais šiaudų. Varkaliai paguldė mokytoją į tuos šiaudus ir pridengė gūniomis. Pasiėmęs iš brolio jam dėdės dovanotąjį senovišką dvivamzdį kazokų pistoletą, primuštą "grankulkėmis," Norbertas užsikišo jį už diržo ir išsitiesė ratuose šalia Didžkaus, pavesdamas Ignotui su Kirstuku važnyčioti. Pravažiavę Paversmį, lygioje, be kalvų, be miško vietoje jie susidūrė su kitais dviem vežimais.

Jokimas Kirstukas pažino, kad tai dvaro arkliai:

— Ziemskius veža!

Vežimai prasilenkė. Bet Jokimui pasirodė, kad geriausią būtų kuo toliausiai nuvažiavus nuo zemskių, ir jis suragino arklius. Tada apsigrįžę policininkai ėmė juos vytis. Beginkliui Ignotui teko tvarkyti arklius. Jis pasuko vežimą ir apvertė skersai kelio. Vyrai sugulė. Sužeistas į petį Didžkus atsišaudė iš savo brauningo, Jokimas mušė iš trumpučio buldogo, o Norbertas su tuo dvivamzdžiu kazokiniu laukė. Policininkai nelabai bijojo tų šūvių, jie šliaužė — vieni grioviu, kiti vieškeliu, slapstydamiesi už gumbuotų gluosnių. Kai visai arti prišliaužęs, iš griovio šoko su kardu policininkas, Norbertas trenkė iš abiejų vamzdžių, ir puolikas krito. Jokimas tuojau nusviedė į vidurį kelio naminio darbo granatą — vamzdeliuką su užnituotais galais. Nuaidėjo smarkus trenksmas, arkliai šoko per griovį, apverstą vežimą tempdami, o policininkai išlakstė... Vis dėlto Varkaliai paslėpė mokytoją pas dėdę eigulį Suvaizdį. Ir senasis eigulis išlaikė mokytoją kone visą žiemą išsaugojo, apgydė, atgaivė. Pavasariop mokytojas pasikėlė išvažiuoti kur toliau, į Rusijos didžiuosius miestus, bet nelaimingai: atpažino jį geležinkelyje ir suėmę nuteisė. Netrukus pagavo ir Kirstuką Jokimą. Norbertas išliko, kažkuriame didmiesčio fabrike prisiglaudęs, o Ignotas tik pakliuvo įtariamųjų sąrašan, nes niekur nebuvo anksčiau pastebėtas. O juk tuo metu po visą šiaurės Lietuvą siautė baudžiamieji būriai. Dragūnai griovė krosnis, daužė langus, trupino baldus, ūkio padargus ir indus, o didesniųjų veikėjų trobas ardė lauko patrankomis.

Pristavas karaimas vėl buvo sugrąžintas į Kamajus, nes gubernatorius įžiūrėjo jo elgesy pasiaukojimo ir drąsos: karaimas šaukė — "Šito karalio nerėėkia," užuot šaukęs "nereikia," kaip sukilėlių buvo liepiamas. Jam iškrėstą išdaigą pristavas gerai prisiminė ir buvo visokiems "ilgaplaukiams" nepaprastai žiaurus. Obelių kūnigas jau nebegąsdino nei juodašimčiais, nei cicilikais - parmazonais, tiktai vertė atgailauti už maištadarystę prieš "dievo pateptąjį"... O didžiažemiai nesivaržydami kaišiojo pribuišiams kumštis panosėn... — Tau "teisybė" rūpi? kibo prie Ignoto jie. — Atrasi po smerčiui...

Mokytojas Didžkus sugrįžo iš katorgos tik tūkstantis devyni šimtai vienuoliktais metais. Žinia apie jo sugrįžimą pasklido toli už Obelių. Pirmutinioji Varkaliams tai pranešė zakristijono Grundalo pati:

— Kataržanas - bedievis paleistas! Ajei-ajei! In žmogų nepanašus! Baisus! Karčiai ilgiausi: ant pečių krinta! Akys — dega, kaip kerėtojo! O žodžiai! Jau neduok tu, viešpatie! Vis tik su griausmais, su perkūnais!... Nebūtų iš to katorgo lig smert išėjęs, ale ciesorienės apžadai, mat! Davė gi dievas sūnų ciesoriui. Išklausė maldas! Tai per džiaugsmą tą ir atvėrė vartus parmazonam, cicilikam tiem!... Ale kas! Neilgam! Sukiužęs jau, — pusgyvis, vos kreta! Giminė visa nuo jo nusgręžus dabar... Klebonėlis prisakė: nei vandens lašo, anei duonos trupinio!... Iškeps! Iškeps karčiamoj! Kaip varlė ant tilto, iškeps tas parmazonas!...

Nepasitaręs nei su tėvu, nei su žmona, Ignotas tą pačią dieną nužingsniavo į Obelius ir pavakariais grįžo aukštu, liguistu žmogumi vedinas. Viso Rugelių kaimo nusistebėjimui, tas žmogus, dryžu, labai nudėvėtu paltu apsivilkęs, pasirodė mokytojas Didžkus.

Jo plaukai buvo trumpi, aukštyn ežiuku suvaryti, kakta aukšta ir lygi, ūsiukai lietuviški, — žemyn nusvirę. O pilkos nedidelės akys protingai ir maloniai švytėjo, vokų maišeliuose pasislėpusios. Didžkus buvo patrauklus, paprastas ir kiek lėtokas žmogus. Jis atsinešė storą naminį rankšluostį, įsisprausdęs jį po pažastimi kartu su didele, kietai įrišta knyga, ir kišenėn įbruktą, plokščią, ašutiniais karbinėliais apipintą dėžutę. Daugiau jokio turto jis neturėjo.

(Bus Daugiau)

Dr. S. Matulaitis

Iš kur kilęs žmogus

(Tąsa)

esybių vystymasis ant žemės. Ji įrodė neužginčijamai, kad augalai ir gyvuliai metų milionais irgi palengva, laipsniais vystėsi iš prasčiausių formų į vis tobulesnes, kol daėjo iki tų formų, kurios dabar yra.

Greta su šitais vystėsi ir kiti mokslai, kurie griovė senus įsitikinimus, iš šaknų rovė senas tikybos pasakas. Bet tas griovimas nėjo taip skubiai, kaip galima manyti. Tikybos prietarai, dogmomis paremti, ilgus laikus darė vis įtaką į mokslo išvadas. Mokslininkams nelengva buvo nusikratyti amžiais įskiepintų prietarų. Dar kelios dešimtys metų atgal net rimti mokslininkai užsiėmę buvo rišimu tokio antai klausimo: kiek gyvulių ir žmonių gemalų sutvėrė dievas šeštoj tvėrimo dienoj. Buvo net kai kurių manoma, kad dievas iš karto sutvėrė tiek kiaušinėlių, kiek jų reikalinga viso pasaulio ir visų laikų gyvuliams ir žmonėms išsivystyti. Vienas mokslininkas (Heller) dagi suskaitliavo, kad dievas, tverdamas Ievą, sutvėrė iš karto ir patalpino Ievos kiaušinyne 200 miliardų kiaušinėlių. Bet toki palinkimai neilgai laikėsi. Besivystydami gamtos mokslai davė vis naujos medžiagos vis tinkamesnėms išvadoms daryti.

IV

Linnejaus "Gamtos Sistema".

Gamtos tyrimo mokslams besivystant, buvo surinkta daugybė medžiagos. Mokslininkai surinko ir aprašė visus augančius pasaulyje augalus, suskaitė visus gyvenančius gyvulius, pradedant nuo mažiausių, užbaigiant žmogumi. Mūsų laikais antai suskaityta apie 500.000 įvairių gyvulių rūšių, augalų iki 200.000 ir dar apie 100.000 iškasamų iš žemės rūšių, tokių, kokių dabar jau nėra ant žemės. Kada tai gyveno, dabar jau išmirė, kitiems vietą užleido, palikdami mums žemės klotuose savo liekanas, kaipo liudytojus, kad jie kada tai gyveno ant žemės.

Aišku, kad iškilo reikalas kaip nors sutvarkyti, kaip nors suvesti į sistemą tą begalinę daugybę. Pirmutinis ėmėsi šio darbo XVIII šimtm. švedų mokslininkas Linnejus. Jisai sustatė, tų laikų mokslo daviniais paremtą, augalų ir gyvulių sistemą. Artimiausius sulyg kūno sustatymu gyvulius (ir augalus) Linnejus patalpino į vieną rūšį: šunų, vilkų, šakalų, kačių, arklių, jaučių ir kitų. Artimesnes rūšis sujungė į kiltis. Į šuns, antai, kiltį įėjo ir šunų, ir vilkų, ir šakalų, ir lapių rūšys. Prie kilties katės priskaitė ir kates, ir tigrus, ir liūtus, leopardus, jaguarus ir kitus. Turinčias tas pačias ypatybes kiltis sujungė į gimines. Ir vilkų ir kačių kiltys įėjo į vieną plėšriųjų giminę. Toliaus jau ėjo kitos didesnės grupės: būriai, klasės, apimančios vis didesnį rūšių skaičių. Taip betvarkant priėjo prie visų gyvulių paskirstymo į dvi klases: į stuburinius, tai reiškia turinčius stuburą, ir bestuburius, t. y. to stuburo neturinčius. Prie stuburinių priklauso: žuvys, rėpliai, paukščiai ir žinduoliai. Į savo sistemą Linnejus įvedė ir žmogų. Išskirdamas žmogų į atskirą žinduolių būrį, Linnejus patalpino tame būryje ne tik žmogaus, bet ir labiausiai artimą jam savo kūno sustatymu beždžionių giminę. Tą iš žmogaus ir beždžionių giminių susidedantį būrį, Linnejus pavadino primatais, t. y. kunigaikščiais gyvulių pasaulyje, norėdamas tuom žodžiu pabrėžti, kad tas būrys yra tarp gyvulių tobuliausis savo kūno sustatymu. Primatus savu keliu jis suskirstė į dvi rūšis: žmogų pavadino "išmintingu žmogumi", o beždžiones "girių žmonėmis". Prie šių pastarųjų priskaitė tik beždžiones į žmogų panašias: orangą, šimpanžę, gorilą, giboną.

Tuo būdu Linnejus buvo pirmutinis, kuris, mokslo daviniais pasiremdamas, pastatė žmogų greta su kitais gyvuliais, kuris pripažino, kad sulyg kūno sustatymu žmogus negali būti išskirtas iš gyvulių tarpo; jis užima tik aukščiausią laipsnį tarp tobuliausių gyvulių "primatų". Reikia pabrėžti, kad Linnejus buvo tikintis žmogus; jis manė, kad gyvulius ir žmogų dievas sutvėrė, taip kaip tai raštuose "šventuose" pasakyta. Bet mokslo tyrimi faktai buvo taip įtikinanti, kad šiuo klausimu Linnejus nesutiko su tikybinėmis pasakomis.

V

Pasaka apie Visuotinąjį Tvaną.

Linnejaus sistema tais laikais visų mokslininkų buvo priimta. Jo priskaitymas ir žmogaus ir beždžionių prie vieno primatų būrio laikosi moksle dar ir šiandien. Mūsų dienų mokslas tačiau įnešė nemažą pataisą į Linnejaus sistemą, ir visiškai atmetė jo pažvalgą į gyvulių vystymosi eigą. Linnejus manė, kad visos mūsų dienų augalų ir gyvulių rūšys yra tokios pat, kokiom juos dievas sutvėrė; kad dievas tvėrė skyrium kiekvieną rūšį. Mokslui pirmyn žengiant, prisiėjo visiškai atmesti ta mintis. Čia daugiausiai prisidėjo paleontologijos daviniai. Giliai žemės klotuose atrasti buvo kaulai gyvulių visiškai nepanašių į mūsų laikais esamus. Daugelis jų, sulyg mokslininkų, gyveno ant žemės keli milionai metų atgal, reiškia dar anksčiaus, negu dievas anot biblijos sutvėrė pasaulį. Kilo tad klausimas, iš kur jie atsirado? Tais lai-

(Daugiau bus)

KEY WEST, Florida. — Prez. Trumanas pasirašė Kongreso nutarimą, kuris panaikina federalės valdžios taksus dirbtiniam sviestui — oleomargarinui. Bet Kongresas paliko atskiroms valstijoms teisę taksuoti dirbtinį sviestą.

Užsiprenumeravo "Kelias į Laimę"

John J. Gerdis (penkias), J. Jokubka (dvi), Antanas Vaivuskas, Montevideo, Uruguay, (devynias), Marytė Baltulioniūtė ($2 aukoja), M. Mikzantaitienė (knygą ir $1 aukų) Juozupas A. (vieną); (per Wm. Patten) John Karosas (vieną).

Nauja anglies iškasimo pažanga Tarybų Sąjungoj

Pasikalbėjimas su TSR Sąjungos Anglies pramonės ministerijos kolegijos nariu F. A. Barabanovu.

(Laiškas iš Vilniaus)

Suvesti tarybinės anglies pramonės darbo rezultatai per 1949 metus. Jie byloja apie naują stambų šios svarbiausios šakos pakilimą.

Anglies iškasimo priaugliu pereitaisiais metais sudarė 13 procentų, palyginti su 1948 metais. Tokiu pat sparčiu tempu TSR Sąjungos anglies pramonė vystėsi ir pirmesniaisiais pokarinio penkmečio metais.

Pereitais metais anglies šachtos dirbo aukštesniame lygyje, negu tai buvo numatyta planuose. Ketvirtame ketvirtyje jie prašoko anglies iškasimo dydį, plane numatytą 1950 metams.

Didelė tarybinių šachtininku ir statytojų pergalė yra Doneco baseino—stambiausiosios TSR Sąjungoje anglies kūryklos—atkūrimas. Šiuo metu Donbasas jau iškasa daugiau anglies, negu prieškariniais 1940 metais. Pasitraukdamos iš čia hitlerinės gaujos ligi pamatų sugriovė ir aptvindė visas šachtas, tikėdamosios suparalyžiuoti jas dešimtmečiams. Prireikė didžiausio jėgų įtempimo ir milžiniškų lėšų, siekiant per tokį trumpą laiką prikelti gyvenimui turtingąjį anglies baseiną.

Pereitais metais buvo nuveiktas didžiulis darbas statant naujas šachtas bei kitas anglies įmones. Per vienerius metus kapitalinių darbų apimtis anglies pramonėje padidėjo 22 procentais. Tai užtikrins tolesnį stambų anglies iškasimo pakilimą visuose šalies rajonuose.

1949 metais buvo pasiekti dideli laimėjimai aprūpinant anglies pramonę technika. Galima pasakyti, kad dar niekuomet tarybinė anglies pramonė nebuvo patyrusi tokių esminių technikinių pertvarkymų, kaip pereitais metais. Dėka to, kad plačiai vartojamos naujos mašinos ir mechanizmai, sunkusis rankų darbas vis labiau išstumiamas iš anglies iškasimo procesų. Šiuo metu beveik visu 100 procentų yra mechanizuoti tokie darbai, kaip anglies pakirtimas ir skėlimas, jos nuritimas ir transportavimas šachtose ir paviršiuje, taip pakrovimas į vagonus. Dabar įvykdomos svarbios priemonės, siekiančios pilnutinai mechanizuoti anglies užvertimą anglies iškasimo vietose. Tam tikslui šachtos gavo tarybinių konstruktorių sukurtas specialias mašinas. Prie jų priklauso, pavyzdžiui, anglies kombainai, kurie vienu metu atlieka anglies pakirtimą, skėlimą bei užvertimą į transporterius. Tokių kombainų produktyvumas siekia 10-12 tūkstančių tonų anglies per mėnesį, arba 500 tonų per dieną. Be to, tarybinės mašinų gamyklos anglies pramonei gamina daug patobulintų kertamųjų bei anglims krauti mašinų, daug grandyklinių transporterių bei kitų mechanizmų.

Ryšium su tuo vis labiau didėja skaičius anglies šachtų, kuriose jau įgyvendinta kompleksinė, t. y. visapusiška gamybos mechanizacija. Sunkusis rankų darbas čia beveik pilnutinai pakeistas mašinų darbu.

Natūralu, kad toks neregėtas mechanizacijos išaugimas iššaukė šachtininkų darbo našumo pakilimą. Pereitaisiais metais jis pakilo 12 procentų. Įsisavinus naujausią anglies techniką, be abejo, toliau augs darbo našumas.

Daug yra nuveikta 1949 metais šachtininkų materialinėms -- buitinėms bei kultūrinėmis sąlygoms pagerinti. Pakanka pasakyti, jog per metus Anglies pramonės ministerija pastatė daugiau kaip 1,6 miliono kvadratinių metrų naujo gyvenamojo ploto ir apie 600 kultūros — buities paskirties pastatu (klubų, teatru, mokyklų, vaikų darželių ir vaikų lopšelių, medicinos įstaigų, valgyklų, parduotuvių, stadionų ir kt.).

Atėję 1950 metai tarybinei anglies pramonei bus tolesnės sparčios pažangos metais. Ypatingas dėmesys bus skiriamas pakelti anglies iškasimo technikos lygiui, siekiant greičiau išspresti uždavinį, kuri iškėlė J. V. Stalinas šachtininkams - padidinti kasmetini anglies iškasimą ligi 500 milijonų tonų. **L. E.**

ATITAISYMAS

Antradienio Laisvėj, Nr. 51, trečiame puslapyje, rašinyje "Nepamiršta Tragedija" pasiliko nereikalinga eilutė, kuri gadina prasmę. Minėtojo straipsnio skiltyje, puslapio apačioje, penktoji eilė nuo apačios įdėta nereikalingai. Tą vietą reikia skaityti šiaip: "Taip, mačiau. Klausinėjamasis pareiškė, kad jis matė daug"... Toliau viskas eina tvarkiai.

Atsiprašome autorių ir skaitytojus už tą nelemtą sumaišymą.

Hartford, Conn.

APIE VEIKLĄ

Laisvės Choro teatralė grupė ruošiasi perstatyti veikalą "Nevykusi Meilė." Vaidinimas įvyks nedėlioj, balandžio 2 d., 2:30 val. po pietų, Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo Svetainėje, 227 Lawrence St.

Keli žodžiai apie patį veikalą. Pirmas veiksmas prasideda neturtingo valstiečio stuboje, kuris turi sūnų ir dukrą. Štai turtingas senas ūkininkas pradėjo meilintis prie jaunos merginos. Beturtis tėvas sutinka išleisti dukrą už seno ūkininko.

Antras aktas parodo, kaip to ūkininko sūnus pradeda meilintis prie savo pamotės. Bet ir šis jaunikis turi bėdų, nes jam čigonė palieka kūdikį, kuris tikrinamas, kad esąs jo sūnus.

Trečias aktas parodo, kaip jaunam ūkininkui vedyra peršama nauja žmona—miestietė.

Na, bet, manau, nėra reikalo jums atpasakoti visus veikalo perstatomus įvykius. Prašome ateiti ir pamatysite! Visi ir visos, būkite nurodytoje vietoje balandžio 2 d.

Aktorius.

Nauji namai tarybiniams tekstilininkams

Pasikalbėjimas su TSR Sąjungos tekstilės pramonės darbininkų profsąjungos Centro Komiteto pirmininke N. A. Muravjova.

Per ketverius pokarinio penkmečio metus (1946--1949 m. m.) TSR Sąjungoje valstybinės įmonės, įstaigos ir vietinės Tarybos, taip pat gyventojai su valstybinio kredito pagalba pastatė ir atstatė daugiau kaip 72 milionų kvadratinių metrų bendro ploto butų. Be to, kaimų vietovėse per ketverius metus pastatyta ir atstatyta 2,300 tūkstančių gyvenamųjų namų.

Mūsų korespondentas kreipėsi į TSR Sąjungos tekstilės pramonės darbininkų profsąjungos Centro Komiteto pirmininkę N. A. Muravjovą, prašydamas papasakoti apie tai, kaip 1949 metais vyko gyvenamų namų darbininkams-tekstilininkams statyba. Žemiau dedamas N. A. Muravjovos atsakymas.

Tarybų Sąjungoje nepaliaujamai gerėja tekstilininkų butų sąlygos. Ten, kur statomos naujos įmonės, atsiranda ir naujos gerai sutvarkytos gyvenvietės. Jas galima matyti Taškente, Barnaule, Tbilisyje, Ivanove, Smolenske, Kostromoje ir dešimtyse kitų miestų.

Daug naujų namų pastatyta šalies tekstiliniuose rajonuose jau po karo. Pokariniame penkmetyje tekstilininkų butų statybai asignuota 7 kartus daugiau lėšų, negu prieškariniame penkmetyje. Tik per pastaruosius dvejus metus tekstilininkai gavo apie 500 tūks. kvadratinių metrų naujų butų.

Iki pereitųjų metų rugsėjo 25 dienos pirma laiko buvo įvykdytas metinis gyvenamųjų namų statybos planas Smolensko linų kombinate. Šis kombinatas hitlerininkų grobikų buvo sugriautas iki pamatų. Dabar atstatytas ir įmonė ir gyvenamasis fondas.

Leningrade į naujus namus, neseniai pastatytus Karlo Markso prospekte, įsikraustė tekstilės fabriko "Rabotnica" ("Darbininkė") pirmosios darbininkų šeimos. Iš viso Leningrade pereitaisiais metais atiduota naudotis 16 tūkstančių kvadratinių metrų naujų gyvenamų namų tekstilininkams, Ivanove — 11 tūkstančių, Vladimire —6,5 tūkstančio, Ukrainoje — daugiau kaip 10 tūkstančių, Baltarusijoje — per 5 tūkstančius kvadratinių metrų. Gruzijoje. Azerbaidžane, Turkmenijoje, Kirgizijoje, Estijoje šimtai tekstilininkų šeimų taip pat persikraustė į naujus butus.

Gerą dovaną gavo jaunieji Oršos darbininkai — tekstilininkai. Čia jiems pastatytas didelis 4 aukštų bendrabutis su visais patogumais.

Tokie pat sutvarkyti, gerai įrengti bendrabučiai jaunimui pernai pastatyti Tambovo srities Anženės gelumbės fabrike, Vladimiro srities Kiržaičio šilko kombinate, Jaroslavlio kordo fabrike, Penzos srities fabrike "Krasnij Oktiabr" ("Raudonasis Spalis"), "Internacionaliniame" — Maskvos srityje, Kirovo kordo fabrike, iš viso 1949 metais ėmė veikti 20 bendrabučių jaunimui.

Tekstilininkai taip pat plačiai naudojasi pagalba, kurią Tarybų valstybė teikia darbo žmonėms, norintiems pasistatyti nuosavus namus. TSR Sąjungoje individualiems užstatytojams išduodama 10 tūkstančių rublių paskola 7 metams, išskiriami neribotam laikui naudotis žemės sklypai — miestuose iki 600 kvadratinių metrų ploto ir už miestų — iki 1200 kvadratinių metrų, lengvatinėmis sąlygomis parduodamos statybinės medžiagos, duodamas transportas. 1949 metais tokiame tekstilės centre, kaip pavyzdžiui, Ivanovo, 140 tekstilininkų šeimų įsikraustė į savo naujus nuosavus namus, o dar 82 nuosavieji namai baigiami statyti. Nuosavus namus statosi daugelis tekstilininkų Narvoje, Taškente ir kituose miestuose.

Be gyvenamųjų namų statybos labai daug statoma kultūrinių — buitinių įstaigų — klubų, bibliotekų, ligoninių, poliklinikų, pirčių, skalbyklų. Pernai žymiai išsiplėtė vaikų įstaigų tinklas. Darbininkų — tekstilininkų vaikams pastatyti nauji vaikų darželių pastatai Briansko srities Klincų mieste, Leningrade, Černigove, Narvoje ir eilėje kitų miestų.

Materialinis aprūpinimas senatvėje — viena didžiausių teisių, kurias tarybinė liaudis išsikovojo ir kurios yra užtvirtintos TSR Sąjungos Konstitucijoje. Tarybiniai piliečiai senatvėje aprūpinami pensija. Rūpinimasis darbo reikalais tarybinėse įmonėse įvairiaip pasireiškia. 1949 metais Jaroslavlio kombinate "Krasnij Perekop", pavyzdžiui, pastatyti namai pasenusiems tekstilininkams, 70 žmonių. Tokią pat įstaigą organizavo Petro Aleksiejevo vardo Maskvos gelumbės fabrikas. Tuose namuose seni darbininkai rado ramų poilsį ir rūpestingą priežiūrą. Šiemet namus pasenusiems tekstilininkams įrengia Kombinatas "Krasnaja nit" ("Raudonasis siūlas") ir Telmano vardo fabrikas.

Gyvenamų namų statyba TSR Sąjungoje yra valstybės, visos liaudies reikalas. Valstybiniuose planuose tiems tikslams numatoma išskirti įvairių medžiagų, biudžete — lėšų. Profsąjunginės organizacijos-pradedant žemutine ir baigiant profsąjungos Centro Komitetų ir VPSCT—aktyviai dalyvauja išplėtojant naujų gyvenamų namų statybą. Jos kontroliuoja kaip vykdomas planas, žiūri darbų kokybės, organizuoja socialistinį lenktyniavimą statybininkų tarpe ir t. t.

Gyvenamųjų namų statyba, namų remontas — vienas centrinių klausimų tekstilininkų profsąjungos darbe. Fabrikinių komitetų butų-buities komisijose dirba dabar 10 tūkstančių aktyvistų. Komisijų nariai kontroliuoja namų statybos bei remonto eigą bei kokybę. Pravartu pasakyti, kad iki šios žiemos pradžios kapitališkai buvo atremontuota 1232 gyvenamieji tekstilininkų namai. Šiam remontui išleista 60 milijonų rublių.

Tarybiniai tekstilininkai puikiai padirbėjo 1949 metais. Jie davė šaliai milijardus metrų įvairiausių audinių, tame tarpe dešimtys milijonų metrų viršum plano. Drauge su gamybos išplėtimu, su darbo našumo padidėjimu gerėja ir tarybinių tekstilininkų materialinės sąlygos, jų butų sąlygos. 1950 metais tenka pastatyti tekstilininkams daugybę naujų namų ir vaikų įstaigų. Bus pastatyta apie 50 vien tik vaikų darželių bei lopšelių.

Kas metai tekstilininkų, kaip ir visų tarybinių darbo žmonių, gyvenimas darosi geresnis, labiau pasiturintis.

Detroit, Mich.

LLD 188-tos Kuopos Veikla

Vasario 19 d. mūsų kuopos laikytame susirinkime plačiai kalbėta apie Lietuvių Literatūros Draugijos 35-kių metų sukaktį - jubiliejų, kad deramai jį atžymėjus padidinta veikla. Smagu žymėti, kad susirinkimas buvo skaitlingas narių atsilankymu.

Organizatorius atidarydamas susirinkimą priminė, kad šie metai yra istoriniai Draugijos metai ir mūsų kuopos nariai gali deramai atžymėti tik padidinta veikla organizacijos gerovei, jos budavojimui ir labai geistina, kad kiekvienas narys įsijungtų sulyg išgalės kultūros ir apšvietos darbe.

Pirmininkavo d. P. Vidrinskienė. Valdybos ir pramogų komisijos raportai buvo su daug įeigų ir išmokėjimų-aukojimų. Išmokėta bila $50 už virtuvės įrengimus. Drg. K. Beliūnas įteikė kuopai puikiai padarytą skrynutę su užrašu ir numeriu kuopos, sudėjimui supirktiems naujiems daiktams (silverware). Susirinkusieji d. Beliūnui padėkojo gausiu delnų plojimu.

Draugas A. Dapšis pasakė gerą kalbą, ragindamas kuopą ir narius šiais metais imtis gerų sumanymų, taipgi prisidėti naudingu darbu gerovei mūsų Draugijos minint jos 35-kių metų sukaktį. Surengti daugiau prakalbų, prelekcijų ir kitokių kultūrinių darbų progresyvės spaudos platinimui ir jos stiprinimui.

Kuopa nutarė susirinkimus perkelti iš trečio sekmadienio **į ketvirtą sekmadienį.** Priežastis—trečią sekmadienį būna daug susirinkimų kitų draugijų. Išvengimui to, tas tarimas padarytas su nauda kuopai ir kitoms organizacijoms, nes nemažai narių priklauso kitose draugijose ir kėblumas susidaro lankymui susirinkimų.

Susirinkimų dieną nukėlus į 4-tą sekmadienį, nariai galės skaitlingiau lankytis į 188-tos kuopos susirinkimus.

LLD Narys.

Great Neck, N. Y.

Pas mus progresyvių draugijos veikia, bet galėtų daugiau darbuotis, jeigu jaunimas dalyvautų. Bet veiklesni organizacijų nariai rūpinhamės, kiek galime .

Kovo 26 d., nedėlioj, Kasmočių svetainėje, 91 Steamboat Rd., bus rodoma tarybinė filma "Kliatva" (Priesaika). Vakarą bendrai rengia lietuvių, rusų ir slavų draugijos. Vaidinimo pradžia 6 val. vakare. Įžanga 75 centai ypatai. Filma labai gera. Visus ir visas kviečiame atsilankyti ir pamatyti.

F. Kl-ton.

Lietuvos Kaimas Worcesteryj

"Viskas, kaip ir turi būti. Bylą atidėjo, ir vėl atidės. Su viršaičiu jau šnektelėjau. Žadėjo paspausti, kur reikia. Jūs tik manęs klausykit, ir viskas bus, kaip turi būti."

Šuktas tas Rūkienės žentas Povilas. Jis veda ne tik savo namų reikalus, bet ir savo ušvės ir švogerio Rūkų. Byloje su biednioku Labučiu dėl jo vaiko sumušimo Povilas—visa išmintis. Anot jo, "koks gi išskaičiavimas teisėjui palaikyti Labučio pusę? Ne su Labučiais jis kūmas." Su teisėju "susikūmavęs" Povilas.

"Dieve padėk mums nusidėjėliams. Tavin, Povilituk, visas viltis ir sudedam," raminasi žentų godišė jo ušvė Rūkienė. Jai tik sukčiaus Poviliuko "klausyk ir gyvent mokykis."

Rūkienės marti Marytė jau negali bepakęsti Povilo ir Rūkienės daromų vargšui Labučiui skriaudų ir suokalbių jį elgėta padaryti — ir iš jos krūtinės išsiveržia grūmojantis šauksmas:

"Žvėrys jūs visi! Erodai! Nebetylėsiu daugiau! Tegul visas svietas žino!"

Visa tai dėsis **balandžio 1-mos dienos vakare, 6:30,** Lietuvių salėj 29 Endicott St., žymiojo Lietuvos rašytojo sukurtoj 4 veiksmų dramoj apie senąjį Lietuvos kaimą. Ją suvaidins Brooklyno Lietuvių Liaudies Teatro aktoriai, vadovybėj Jono Juškos.

Pastatymą rengia abi worcesteriškės LLD kuopos.

Pelnas — dienraščiui Laisvei paremti.

Atvaizde—Juozas Byronas, Povilo rolėj.

S. J.

Wilkes-Barre, Pa.

Prakalbos ir Susirinkimas

Ketvirtadienį, kovo 23 d., 7:30 val. vakare, 206 Parrish St. (rear) svetainėje, įvyks prakalbos. Kalbės dienraščio Vilnies redaktorius Vincas Andrulis iš Chicagos.

Jis kalbės svarbiais dienos klausimais, kaip apie Ameriką, Lietuvą ir kitas šalis. Visus ir visas prašome atsilankyti.

Penktadienį, kovo 24 d., 7:30 val. vakare, toje pat svetainėje bus susirinkimas, pasitarimas. Kviečiami visi LLD, LDS nariai ir dienraščio Laisvės skaitytojai.

B. R.

HARTFORD, CONN.

TEATRAS

"Nevykusi Meilė"

3-jų Veiksmų Drama

Rengia Laisvės Choras

Sekmadienį, Balandžio 2 (April), 1950

Pradžia 2:30 val. po pietų

Lietuvių Piliečių Kliubo Svetainėje

227 Lawrence St., Hartford, Conn.

Įžanga 75c — su taksais.

Scranton, Pa.

Ar visi žinot, kad ALDLD 39 kp. rengia vakarienę Knights of Pythias svetainėj, Church Ave.? Komisija labai smarkiai darbuojasi, visi pasiėmę daug tikietų. Gaspadinės ruošia įvairių valgių ir už labai prieinamą kainą — tik vienas doleris! Todėl draugai wilkesbarriečiai, binghamtoniečiai, pittstoniečiai ir vietiniai kviečiami dalyvauti.

★

Serga drg. V. Wall (Valukas). Randasi Scranton State Hospital, po priežiūra savo sūnaus daktaro V. Wall.

Draugas Valukas buvo saulėtoj Floridoj, Miami, manydamas, kad saulutė atliks stebūklus jį pagydant, tačiau tas nejvyko. Turėjo grįžti namo ir eiti ligoninėn.

Linkiu drg. Valukui greito pasveikimo!

Draugas.

St. Petersburg, Fla.

Apelsinai Laisvės Bazarui

Lietuvių Literatūros Draugijos 45 kuopa 11 d. kovo pasiuntė dienraščio Laisvės bazarui didelę dėžę gražiausių apelsinų (orenčių), užaugintų Floridoj, 4 stiklus vaisių maisto (marmalado), 4 gražiausias Delax Baskets. Mes manome, kad viskas pasieks Laisvės įstaigą laiku, tai yra, pirma 25 dienos kovo—bazaro pradžios.

★

Sekmadienį, 12 d. kovo, mūsų kuopa turėjo pikniką. Jis nusisekė labai gerai. Ne vien vietos lietuviai susirinko, bet apščiai dalyvavo ir svečių-turistų. Dalyviai buvo patenkinti. Kuopai liks pelno.

K. J. Tashalis.

Worcester, Mass.

35 Metų Lietuvių Literatūros Draugijos Jubiliejus Bus Minimas Kovo 26 d.

LLD 11 ir 155 kuopos rengia šaunų bankietą iš turkių, atžymėjimui šio istorinio jubiliejaus.

Aido Choro dainininkų grupės duos gražią dainų programą. Pasakys kalbą Laisvės redaktorius A. Bimba. Jo kalba bus: Ką davė Lietuvių Literatūros Draugija lietuviams per 35 metus ir koks yra jos tikslas?

Mes nuoširdžiai kviečiame visos Worcesterio apylinkės lietuvius į šį gražų jubiliejinį bankietą, kovo 26 d., 5 val. vakare, kuris įvyks 29 Endicott St. svetainėj.

★

LLD 11 kp. susirinkime likosi priimti 2 nauji nariai, kuriuos įrašė mūsų vajininkas Simonas Janulis.

J. J. Bakšys, mūsų Laisvės agentas, sakė, kad vis atnaujina prenumeratas. Jo liuoslaikis taipgi nebūna praleistas veltui.

Taipgi šis kuopos susirinkimas didžiai dėkoja geram draugui, kuris paaukojo $50 kuopos reikalams.

Iš raportų apie Gintarų žemės radijo pusvalandį paaiškėjo, kad d. D. G. Jusius yra priėmėjas skelbimų ir dovanų dėl radijo palaikymo. Todėl, kas norit pasigarsinti ar duoti kokį skelbimą ant radijo, — matykite d. Jusių. Jo adresas yra: D. G. Jusius, 866 Southbridge St., Worcester, Mass.

J. M. L.

Amerikiniai diplomatai vis laikosi Kinijoj

Peking, Kinija. — Jungtinės Valstijos andai įsakė savo konsulatų nariams grįžt namo iš Kinijos, bet vis dar liekasi Kinijoj didelis skaičius tų konsulatų narių.

— Kodėl jie neišsikrausto Amerikon? — klausia Kinijos Liaudies Respublikos valdžia.

Washington, D. C.

Vietos Progresyvių Skyrius surengė parengimą pagarbai Gertrude Evans už jos ilgų metų veikimą progresyvių tarpe. Įžanga buvo $1.50. Žmonių į pakvietimus atėjo apie 250.

Sostinėje Progfresyvių Partijos pirmininkas Arthur Stein paprašė publiką nusiraminti ir trumpai apibūdino pasaulinę padėtį. Jis pakvietė kalbėti Vito Marcantonio, Progresyvių Partijos kongresmaną.

Susirinkusi publika jį karštai pasveikino ilgomis ovacijomis. V. Marcantonio aiškiai išdėstė esamą mūsų šalyje ir pasaulyje padėtį ir Progresyvių Partijos veiklos programą. Jis davė patarimą, kaip kovoti už liaudies demokratines teises, kad atmušti reakciją.

Po kalbos daugelis statė klausimus ir visiems buvo nuoširdžiai ir tinkamai atsakyta. Į pirmininko pakvietimą paaukoti į Progresyvių Partijos fondą, nors dalyviai buvo sumokėję įžangą, bet dar suaukojo $520. Tai graži parama.

Steponas Joniškietis.

PRANEŠIMAI

PHILADELPHIA, PA.

ALDLD 141 kuopos susirinkimas įvyks sekamą sekmadienį, kovo 26 diena, 1950, 2-rą val. po pietų, 143 Pierce St. Turime daug svarbių organiacijos reikalų aptarti, tad būkite visi. Kviečia Valdyba.

(52-53)

WORCESTER, MASS.

Tai jau didysis jubiliejinis bankietas šį sekmadienį, kovo 26 d., 5 val. po pietų, 29 Endicott St. Tai didingai minėsime 35-kių metų sukaktį nuo įsikūrimo ALDLD. Bankietas bus tikrai to žodžio prasmėje: valgiai iš kaląkutienos su visais pridėčkais, pasivalgius — puiki programa: Aido Choro dainininkai ir dainininkės skirtingomis grupėmis, vadovaujant J. Karsokienei, dainuos lietuviškas dainas. Principalę prakalbą pasakys ALDLD Centro pirmininkas Antanas Bimba iš Brooklyn, N. Y. Kviečiame vietinius ir iš kitų miestų skaitlingai dalyvauti.

Komisija. (51-52)

ST. PETERSBURG, FLA.

LLD 45-tos kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo (March) 26 d., pas drg. Langienę, 218 — 19th Ave., So. St. Petersburg, Fla. Visi nariai malonėkite pribūti, nes turime daug svarbių dalykų aptarimui.

K. J. Toshalis. 51-52)

WILKES-BARRE, PA.

Prakalbos

Ketvirtadienį, kovo 23 d. vakare lietuvių Visų Šventų parapijos svetainėje, 206 Parish St., įvyks labai svarbios prakalbos. Kalbės Vilnies redaktorius iš Chicagos Vincas Andrulis.

Visus kviečiame dalyvauti.

LLD Komitetas (50-53)

Šypsenos

—Atsiprašau, ar tamsta nematei čionai kur aplinkui policininko?

—Apgailestauju, nemačiau nei vieno ir nei jokio ženklo apie jo buvimą.

—Gerai, skubink dabar, atiduok man savo laikrodį ir pinigus.

★

—Kodėl tu toks puliūdęs? —Lauras užklausė savo bičiulį, kurio teta vos tiktai mirė. Tu pirmiau juk visai nepaisei tos biednos senutės.

—Taip, tikrai,—prisipažino liūdintis žmogus. — Tas mano nelemtas laikymas jos toje lunatikų prieglaudoje per paskutinius penkeris jos gyvenimo metus ir yra visa bėda. Matai, ji paliko man visus savo pinigus, o dabar aš turėsiu prirodyti, kad ji buvo sveikam prote.

I. U.

Matthew A. BUYUS

(Buyauskas)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

426 Lafayette St.

Newark 5, N. J.

MArket 2-5172

Geri Pietūs

Kada norite gerų pietų, kreipkitės į

Lorimer Coffee Shop

Frank Domikaitis

Savininkas

417 Lorimer Street

Laisvės Name

Brooklyn, N. Y.

Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

J. J. Kaškiaučius, M. D.

530 Summer Ave.

NEWARK 4, N. J.

HUmboldt 2-7964

JOSEPH BALTAITIS

BAR & GRILL

518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Geri Valgiai laukia jūsų visada

DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS

Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms

Telefonas EVergreen 4-9407

TELEVISION

SHUFFLE BOARD

CHARLES J. ROMAN

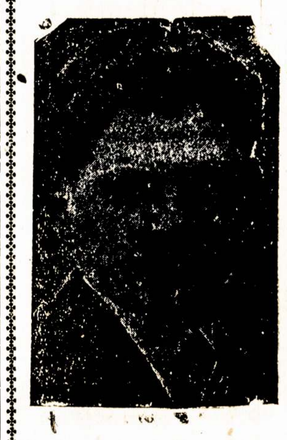

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.

Philadelphia, Pa.

Tel. Poplar 4110

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Nuteistasis Pašokdino "Per Virvutę" Savo Nuteisėjus

Lewis Wolfe, 1943 metais užmušęs ką tik iš užjūrių atsikviestą žmoną, kovo 20-tą tapo nuteistas numarinti elektros kedėje už tą žmogžudystę. Kadangi jis sakėsi esąs naujuoju Mesijumi ir kitokių nesąmonių pasakodavo, jį buvo paskaitę nepilnapročiu ir dėl to išlaikė iki šiol gyvą.

Išbuvus keleris metus kriminališkai pamišusiems kalėjime, Matteawan, jį iš naujo tyrinėjo. Šį kartą jį tyrinėjusių daktarų mintys pasidalino, jis pripažintas protiniai pakankamai sveiku, kad galėtų jį teisti.

Nuteistas, gavęs progą pasakyti "paskutinį žodį," Wolfe, kalbėdamas biblijiškais terminais, teisėją pavadino Pilotu, prokurorą ir policiją turinčiais džiaugsmo iš žmogaus nuteisimo, daktarus "melų dirbėjais." Anglijos valdžia karo laiku, sakė jis, prekiavo su priešu (jis pirm tos žmogžudystės buvo dirbęs Anglijos valdžiai, važinėjęs jos pinigais, buvęs sėkmingu prekybininku Palestinoje).

Kada teisme įkyrėjo jiems klausytis to nelaukto pamokslo, teisėjas norėjo jį sustabdyti, jis jiems atsikirto: "Jūs prisišposavote — leiskite man atsiimti savo." Wolfei išsikalbėjus per apie valandą, kada teisėjas, paskelbęs nuteisimą mirti, dadėjo, "lai Dievas pasigaili tavo sielos," nuteistasis atsikirto:

"Tą patį sakiau tau pirmiau, gerbiamasai."

Ar jį siųs kedėn ir dabar, abejotina. Gal būt dar tyrinės, dar apeliuos, kol išsibaigs jo pinigai, jeigu dar yra jo pinigų.

SUSIRINKIMAI

Lietuvių Kultūros Klubo labai svarbus susirinkimas įvyks kovo 23-čios vakarą, 7:30, naujoje vietoje. Visiems nariams dalyvavimas būtinas.

Valdyba.

BROOKLYNIETĖS, KELERIOPAI DALYVAUS LAISVĖS BAZARE

Atvyksta Dr. Stanislovaitis

Jau vasario mėnesio susirinkime brooklynietės Moterų Apšvietos Klubo narės svarstė Laisvės bazaro reikalus ir grupė draugių savanoriai sutiko pradėti juomi rūpintis. Jos tarėsi pačios rinkti ir gaminti, taipgi kitas drauges paraginti parinkti bazarui dovanų. Tūlos pasiėmė ir blankų parinkimui dovanų.

Šiame susirinkime, kovo 16-tą, vėl buvo svarstomi bazaro reikalai. Klubo pirmininkei K. Petrikienei (kuri yra ir Laisvės Direktorių Tarybos narė) pranešus, jog Laisvė pasinuomuos bazaro laikui ir visą restauranto biznį, ir kad tam tikrai iš mūsų talkos, draugės žadėjo pasistengti tos talkos suteikti.

Ir bazarui pasiruošti sueigėlei, kovo 18-tos vakarą, pagaminti vaišes apsiėmė Ona Čepulienė, Ona Titanienė, Katrina Petrikienė, Albina Mikalaus. Kas dalyvavo, tas jau žino, jog vaišių buvo gerų ir iki sočiai visiems Laisvės pramogų talkininkams, kurie tiktai galėjo čia atvykti tą vakarą.

Kelios draugės ateinant į susirinkimą atnešė ir bazarui dovanų. Jos skelbiamos bendrame dovanų skelbime.

Prisidėsime Ruošime su Andruliu Pobūvio

Sekretorei Annai Kazlauskienei pranešus, jog esame kviečiamos prisidėti ruošti su večiu iš Chicagos susitikimo pobuvį, sutikta prisidėti. Tam darbuotis (sykiu su LLD 1 kuopos ir Kultūrinio Klubo komisijomis) apsiėmė Kazlauskienė ir Ona Čepulienė.

Pobuvis su svečiu d. Andruliu įvyks balandžio 2-ros vakarą, Lietuvių Kultūrinio Centro patalpose.

Balandžio 2-ros popietį įvyks mūsų rengiamoji, brooklyniečių seniai laukta prelekcija, kurią brooklyniečiams pateiks daktaras Stanislovaitis iš Waterbury, Conn., žymus autoritetas nervų ligų pažinimo (diagnostymo) ir gydymo srityje. Moterys stropiai rengiasi, garsina, kad lietuvių visuomenė galėtų pasinaudoti šio žymaus Amerikos lietuvio profesijonalo brolišku patarnavimu.

Greta šių jau minėtų trijų didžiųjų lietuviškų darbų, moterys savo susirinkime svarstė keletą bendrųjų amerikinių problemų. Buvo raportas iš Amerikos Moterų Kongreso masinio susirinkimo, kuriame pasisakyta už taiką, prieš gaminimą bombų. Klubietės sako, kad mes ir ateityje įdomausimės tos organizacijos žygiais taikai išsaugoti.

Draugės pasidalino atvirutes, kuriomis prašoma prezidento Trumano sustabdyti gaminimą bombų.

Smagią nuotaiką suteikė jau buvimas susirinkime dviejų narių, buvusių ligonių, Viktorijos Balkus ir Marcelės Yakštienės, dabar jau laimingai pakilusių ir sustiprėjusių, galinčių su mumis matytis susirinkimuose.

Po darbų, radome visai netikėtą staigmeną — Ona Globičienė pavaišino arbata ir namie keptais pyragaičiais, o Mary Šmagorienė — su Virginia Dare.

Pataisa

Marijona Kalvaitienė, ridgewoodietė, buvo dovanojusi savo darbo labai gražų ir skanų pyragą Tarptautinės Moterų Dienos proga. Marcelė Navikas buvo prisidėjusi toje pat pramogoje su $1. Abiejų aukos buvo kaip nors praslydusios neužrašytos ir dėl to nepaskelbtos. Į tai buvo atkreipta dėmesio šiame susirinkime. Klubietės atsiprašo abiejų.

Klubietė.

Išbandysią Darymą Lietaus Šią Savaitę

Lietaus darymo išbandymas būsiąs įvykdytas gale šios savaitės, jeigu nebus per sausa, ar per šlapia, reiškiant, jog iš sauso oro negalima išspausti lietaus, o bandymu daryti lietų jau lyjant irgi nebūtų galima atmieruoti, kiek iškrito naturaliai, o kiek pridaryta.

Šiuo tarpu vis dažnai palyja ir naturališkojo lietaus, vandens ištekliai po biskį daugėja, prie to prisidedant ir vartotojų taupymui vandens. Tačiau nedateklius vis dar tebėra labai didelis. Rezervuaruose esama tiktai 52.8% įtalpos. Pernai tuo pat laiku rezervuarai buvo artipilniai—92.7% įtalpos.

Bandymui nusižudyti po traukiniu nepavykus, Arthur Stevens, 30 metų, tapo nugabentas į Bellevue ligoninę.

REIKALAVIMAI

REIKALINGI KAMBARIAI

Inteligentiškai jaunai lietuvių porai reikalingi 3 ar 4 kambariai. Už pranešimą bus atlyginta. Tel. EV. 4-1544. (52-53)

Keliama Taksai, bet Budžeto Miestas Negalėsiąs Suvesti

Piliečių Budžetui Komisija, Inc., aprokavusi, kad jeigu taksai būtų pakelti iki $3.09 už kožną $100 vertybės, tačiau, girdi, pajamų neužtektų suvesti miesto budžetą, jeigu transportininkams būtų pakeltos algos. Daugelio eilinių piliečių nuosavybės jau įkainuotos daugiau (taksavimo tikslams).

Taigi, nežiūrint Quillo nuolankavimų, lengvu būdu algos priedo unijistai vis viena negaus, nes tas reikštų taksavimą tų, kurių nenori taksuoti —stambiųjų nuosavybių. Tas taip pat reikštų reikalą taupyti ten, kur nenorima taupyti, būtent, ant aukštųjų valdininkų algų. Ir tektų taupyti lėšas priėmimo visokių prakišusių karūnas rojalistų ir kitų didelių ponų, nuo kurių dabar Miesto Salės durys nebeužsidaro.

T—as.

Du Vyrai Prisipažinę Buvę Dalininkais Žmogžudystės

Richard Powers, 21 metų, gyvenęs Daly Road, Huntington, N. Y., ir Raymond Mallard, 19 metų, iš Square Garden Hotel, 253 W. 50th St., New Yorke, suimti ir laikomi kalėjime be kaucijos. Anot policijos, jie abu prisipažinę buvę dalyviais trijų asmenų grupės, kuri mirtinai pašovė William H. Hupe, 29 m., trečiadienio vakarą, Flushinge.

Anot policijos raporto, Hupe buvęs užpultas tikslu apiplėšti ir jo mašiną panaudoti kitų asmenų ar įstaigų apiplėšimuose. Bet suimtieji abu tikrino, kad Hupe's šovėju buvęs trečiasis, pabėgusįsis.

Tas trečiasis asmuo buvęs kartu su dabar areštuotaisiais dviemis Rye policijos suimtas, bet jie sulaikė tiktai mašinos vairuotoją Powers, kadangi jis neturėjo leidimo vairuoti. Tuomet dar nebuvę žinoma, kad jų tuomet vairuotoji mašina buvo vogta, neigi susipratę, kad suimtieji yra įtarti žmogžudystėje.

Gavo Gegužinės Eisenai Užgyrimą

Policijos departmentas numatęs šių metų Pirmosios Gegužės parado eisenai leisti jau per eilę metų vartotąjį ruožtą — ant Eight Ave., nuo 39th St. iki 17-tos ir 17-tąja iki Union Square.

Dėka gerai policisto Hanley atminčiai ir sumanumui, 3 metų amžiaus Patty Selim, tikimasi, pasveiks. Mergytė įgėrusi vabalams naikinti skysčio. Policistas pirmajai pagalbai davė jai kiaušinio baltymo su pienu ir paskubino nugabenimą ligoninėn.

MIRĖ

William Vol, 74 metų amžiaus, gyvenęs 8 Judge Street, Brooklyne, mirė kovo 19 d., Greenpoint ligoninėje. Kūnas pašarvotas Matthew P. Bieliausko-Ballas koplyčioje, 660 Grand St., Brooklyne.

Laidotuvės įvyks kovo 23 d., Šv. Jono kapinėse. Velionis paliko nuliūdime brolį Petrą, brolienę Teresę, brolvaikius Marijoną, William, Petrą ir Henry. Laidotuvių apeigomis rūpinasi Bieliausko įstaiga.

LDS ANGLIŠKAI KALBANČIŲJŲ NARIŲ KONFERENCIJA 26-TĄ

Viso rytinio pajūrio—Eastern Seaboard— angliškai kalbančiųjų LDS narių konferencija įvyks šį sekmadienį, kovo 26-tą, 10 val. ryto, Liberty Auditorijos patalpose.

Konferencijos darbotvarkyje:

Sudaryti pastovų komitetą;
Bowlingo turnamentas;
Nacionalė jaunimo konferencija ir seimas.

Visi šioje apylinkėje gyvenantieji angliškai kalbantieji LDS nariai raginami dalyvauti. Kviečiami ir vyresnieji nariai. Paskiausioje konferencijoje, įvykusioje praėjusio lapkričio mėnesį, šios apylinkės nariai nedalyvavo. Prašome būtinai atvykti šion. Ypačiai svarbu, kad atvyktų Builders ir kitų vietinių kuopų nariai.

Mergytė Užduso Dūmais

Rose Fiore, 6 metų, mirtinai priduso dūmais namie, kur ji su kitomis dviemis sesutėmis buvo palikta užrakintame bute tėvui esant darbe, o motinai išėjus svečiuosna.

Kaimynai pajutę gaisrą, bet negalėjo greit gelbėti per uždaras duris. Dvi didesnės mergaitės pasveiksiančios. Policija buvo paėmusi motiną kvotimui, bet paleido.

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja vienas kambarys pavieniam arba porai. Dėl daugiau informacijų, prašome kreiptis pas Malin, 6520 Booth St., Rego Park, L. I., N. Y. (51-53)

Organizacijoms

Pirmajai gegužės pasirengti konferencija įvyks jau šį šeštadienį, kovo 25-tą, 1 val., Webster Hall, 11th St., tarp 3rd ir 4th Aves., New Yorke.

Šių metų gegužinei vyriausiu obalsiu yra taika. Iš to turėtų būti visiems aišku, kaip svarbu aktyviai dalyvauti priruošime gegužinės, kad ji būtų įspūdingiausia ir reikšmingiausia iš visų buvusių.

L. K. N.

Biznių Atskaitos Dėl Taksų

Aprokavimai visokių rūšių taksų, visokių jurisdikcijų, Federalių, Valstijinių ir Lokalinių bile kurioje valstijoje ar municipalitete Jungtinėse Valstijose ar kitose šalyse.

Visa knygvedystė ir rekordai dėl raportavimo taksų dėl individualų, individualių biznių, pusininkų (partnerships) ir korporacijų viduje ir lauke New Yorko miesto yra ekspertiškai atliekami per ADVOKATĄ ZUBAVIČIŲ, kuris yra teisėtas praktikuoti visuose teismuose ištisose Jungtinėse Valstijose ir Federalėje valdžioje, ir kuris yra patyręs akauntentas, dabar atliekas taksų suvedimus visokiems biznams, dideliems ir mažiems visoje šalyje ir taipgi kitose šalyse. Tas gal būt atlikta per laiškus. Asmeniškai, periodiniai, pusmetiniai vizitai yra atliekami bile kuriam biznyje naudojančiam šį aptarnavimą, bile kur Jungtinėse Valstijose ar užsieniuose.

Malonėkite susirašyti angliškai ar lietuviškai dėl smulkesnių informacijų apie tai, kaip aš geriausia galėčiau jums patarnauti. — Rašykite:

STANLEY P. ZUBAWICZ (ZUBAVIČIUS)
111 Ainslie Street, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EVERGREEN 4-3049.

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Laidotuvių Direktoriai:
F. W. Shalins-J. B. Shalins
Tel. VIrginia 7-4499

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gerai Patyrę Barberiai

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6288
Valandos:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

S. S. Lockett, M. D.
GYDYTOJAS
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
1—2 dienom: 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais
Telefonas EVergreen 4-0203

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktėliai, ligonių kambariui reikmenys — už griežtai žemas kainas.
Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, PH. G.
Tel. EVergreen 7-6868

EGZAMINUOJAM AKIS
RAŠOME RECEPTUS
DAROME IR PRITAIKOME
AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometristy
394-398 BROADWAY
BROOKLYN, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

GREENWOOD WINE & LIQUOR STORE
L 5487
Stanley Rutken & Edward Rutken
(Rutkunai) Savininkai
Kokių tik likerių jums reikia, Amerikos išdirbimo ar importuotų, kreipkitės pas Rutkunus—
8707 111th St., Richmond Hill, N. Y.
(Prie BMT Jamaica Line 111th Stoteis)
arba **Telefonuokite VIrginia 7-0700**
ir Rutkunai pristatys jums į namus.
Vestuvėms, krikštynoms, gimtadienių pokiliams ir visokioms parėms į namus ar į svetaines, Rutkunai atveža jums likerius.

Petras Kapiskas
PALAIKO
Bar & Grill
DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS
32 TEN EYCK STREET
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-8174

TELEPHONE
STAGG 2-5043
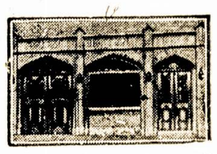
RES. TEL.
HY. 7-3631
MATTHEW P. BALLAS
BIELIAUSKAS, LAISNIUOTAS GRABORIUS
FUNERAL HOME
ALBERT J. BALTON-BALTRŪNAS, Manager
(Laisniuotas Balsamuotojas)
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos
Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

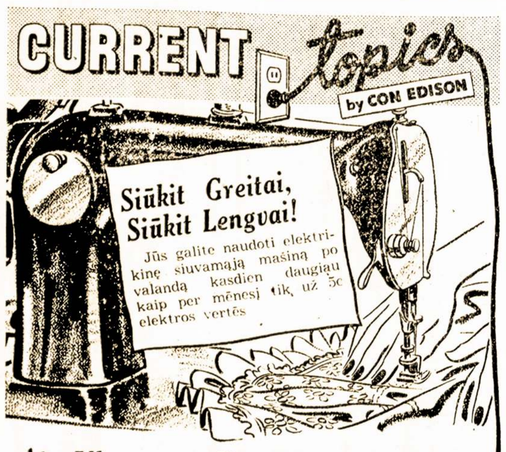

Atspėjimas New Yorkas

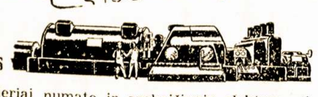

Con Edison'o inžinieriai numato ir apskaičiuoja elektros reikalus New Yorkui per 5 metus iš anksto. Pavyzdžiui, 1946 m. mes pradėjome planuoti du naujus milžiniškus generatorius ir garinius katilus, lėšuojančius **$38,000,000,** kurie beveik padvigubins mūsų East River Fabriko pajėgumą 1952 m. Con Edison viso išleidžia daugiau kaip **PUSĘ BILIONO DOLERIŲ** savo plėtimosi programai, kad galėtų jums daugiau patiekti nebrangios elektros, geso ir garo.